

KAHLIL GIBRAN

NGUYỄN ƯỚC dịch

NGÔN SỮ

[KỂ TIÊN TRI]

@_v_h

CÔNG TY SÁCH THỜI ĐẠI & NHÀ KHẮT BÀN VĂN HỌC

Ngôn Sứ (Kẻ Tiên Tri)
Nguyên tác: THE PROPHET
Tác giả: Kahlil Gibran
Công ty phát hành: Công Ty Sách Thời Đại
Nhà xuất bản: NXB Văn Học
Trọng lượng vận chuyển (gram): 180
Kích thước: 13.5 x 20.5 cm
Số trang: 152
Ngày xuất bản: 03-2012

Giới Thiệu Sách:

"Giữa trần gian, con người chẳng thể sống một mình; từ bản thân mỗi người và trong hiệp quần với tha nhân phát sinh các vấn đề, và chỉ có thể giải quyết đích thực chúng bằng cách sống nhân ái với trọn vẹn thể xác cùng tâm hồn chân chính của mình.

Và Almustafa, ngôn sứ hóa thân của Gibran trong "THE PROPHET" đã phát biểu về các vấn đề đó, theo chiều hướng đó, bằng 26 bài thơ xuôi nhuốm đầy tình người ấm áp và hương vị triết lý.

Chính Gibran cũng đã trực tiếp xác nhận: "Trong NGÔN SỨ, tôi chốt lại các ý tưởng nhất định và tôi ao ước sống theo các lý tưởng đó... Đối với tôi, nếu chỉ viết suông chúng ra thôi thì đó là giả trá."

Từ ngày ra mắt (1923), tác phẩm xuất sắc này được đón nhận nồng nhiệt, đến nay đã dịch ra hơn 40 thứ tiếng, tái bản gần 200 lần, với hơn 100 triệu bản in."

(Nguyễn Ước)

Tác giả

Khalil Gibran (tên đầy đủ tiếng Ả Rập Khalil Gibran Gibran, đôi khi viết là Kahlil;[a] tiếng Ả Rập: جبران خليل جبران / ALA-LC: Jubrān Khalil Jubrān hoặc Jibrān Khalil Jibrān) (ngày 6 tháng 1 năm 1883 - 10 tháng 4 năm 1931) là một nghệ sĩ, nhà thơ và nhà văn Lebanon.

Sinh ra tại thị trấn Bsharri ở phía bắc Liban ngày nay (lúc đó là một phần của Mount Lebanon Mutasarrifate, Đế quốc Ottoman), khi còn trẻ ông di cư cùng gia đình đến Hoa Kỳ, tại đó ông nghiên cứu nghệ thuật và bắt đầu sự nghiệp văn chương của mình, viết bằng cả tiếng Anh và tiếng Ả Rập. Trong thế giới Ả Rập, Gibran được coi là một kẻ nổi loạn trong văn học và chính trị. Phong cách lãng mạn của ông là tâm điểm của sự phục hưng trong văn học tiếng Ả Rập hiện đại, đặc biệt là thơ văn xuôi, tách ra từ trường phái cổ điển. Tại Lebanon, ông được coi như một thiên tài văn học.

Ông chủ yếu được biết đến trong thế giới nói tiếng Anh vì cuốn sách The Prophet (tiên tri) năm 1923 của ông, một ví dụ đầu tiên của tiểu thuyết truyền cảm hứng bao gồm một loạt các bài tiểu luận triết học được viết bằng thơ văn xuôi tiếng Anh. Cuốn sách bán rất chạy mặc dù bị chỉ trích lúc đầu. Nó được phổ biến trong những năm 1930 và một lần nữa trong những năm 1960 với nền văn học chống văn minh xã hội. Gibran là nhà thơ có sách bán chạy nhất thứ ba của mọi thời đại, sau Shakespeare và Lão Tử.

Lời người dịch:

Kahlil Gibran (1883-1931), thi sĩ và họa sĩ người gốc Li-băng, được xem như một trong các đạo sư vĩ đại của thế kỷ 20. Các tác phẩm của ông chứa đựng thông điệp cao cả, nhất quán và vượt thời gian về một thế giới đại đồng, tôn giáo hòa đồng, loài người huynh đệ và một tình yêu hàng cửu nối kết con người với nhau trong tình yêu Thượng đế, giữa một trần gian hiệp nhất với không gian.

Ngôn sứ (The Prophet), là tác phẩm chủ yếu và tuyệt vời nhất trong cả chục tác phẩm bằng tiếng Anh và tiếng Ả Rập của ông. Ngôn sứ được xuất bản lần đầu năm 1923, và cho đến nay, đã tái bản hàng trăm lần cùng dịch ra trên bốn chục thứ tiếng. Chỉ riêng với tác phẩm này, Kahlil Gibran được giới xuất bản đánh giá là một trong các tác giả được đọc rộng rãi nhất, có lẽ chỉ sau Shakespeare và Lão Tử.

Ngôn sứ gồm 26 đáp từ bằng lối nói đầy chất thơ chuyên chở những cái nhìn thấu suốt, ứng xử với các chủ đề lớn của cuộc đời trên nền tảng chân thiện mỹ, như hạnh phúc và đau khổ, tình yêu và cái chết, lao động và của cải, hôn nhân và con cái, tình bằng hữu và luật pháp, thiện ác và tôn giáo, ăn mặc và cầu nguyện, v.v.

Tác phẩm này cũng đã được ít nhất năm người dịch sang tiếng Việt, trong đó có Phạm Bích Thủy, Trùng Dương, Giải Nghiêm, Châu Diên, v.v. với nhan đề thường xoay quanh chữ "tiên tri". Trong bản dịch này, tôi dùng chữ "ngôn sứ".

Ngôn sứ (prophet), được hiểu như một sứ giả chuyển giao một thông điệp bằng ngôn từ. Ngôn sứ có mặt trong các tôn giáo lớn như Do Thái giáo, Kitô giáo, Hồi giáo, Bái Hỏa giáo, Hi Lạp cổ đại, v.v. Ngôn sứ tự xem mình hoặc được xem như kẻ có giao tiếp với các hữu thể thiêng liêng hoặc siêu phàm, như Thượng đế hay thần linh. Thông điệp mà họ trung chuyển cho con người thường được

gọi là sứ điệp hay lời tiên tri (prophecy), có lẽ vì thế nhiều người thường dịch chữ Prophet là Nhà tiên tri, theo ý nghĩa kẻ biết trước và nói lên con đường tất yếu trong tương lai nếu người đương thời nhất định đi theo chân lý hoặc vẫn không thể từ bỏ những đọa lạc hiện tại.

Hiểu một cách tích cực, ngôn sứ là kẻ công hiến những cái nhìn thấu suốt cho thời đại, vừa là người quyết liệt phê phán hiện trạng, cất cao lời cảnh tỉnh người đương thời, nhắc lại các giá trị tinh thần bất biến, và vừa là kẻ sẵn sàng hiến thân để làm nhân chứng cho chân lý và bảo chứng cho sứ điệp.

Như thế, về mặt truyền thống, ngôn sứ không phải là kẻ đưa ra lời tiên đoán biến cố hoặc giải đáp cụ thể và tức thời các bí ẩn. Ngôn sứ là kẻ hiện đại hóa bằng ngôn từ nội hàm của chân lý muôn thuở, đưa lời cảnh báo cấp thiết, và được xem là người tích cực cổ vũ cho những đổi thay trong cá thể mỗi người và quần thể xã hội, mang tính tâm linh và cách mạng tận gốc, trong quá trình trở về với cội nguồn uyên nguyên của con người.

Hình ảnh Ngôn sứ Almustafa được thể hiện trong bản dịch này – mà chúng tôi cố làm cho gần gũi với hình ảnh vừa cách biệt vừa thân ái trong nguyên tác của Kahlil Gibran – là một con người bình thường tiềm ẩn trong mỗi chúng ta, được thăng hoa nhờ các trải nghiệm của một quá trình chiêm nghiệm trong cô đơn và thấu suốt, rồi phát biểu với chúng sinh bằng tất cả ý thức trách nhiệm, từ tốn và chân tình... Một hình ảnh thường được nghĩ tới như một chức năng hay một kỳ vọng của giới văn nghệ sĩ, triết gia, tăng lữ, nhà giáo dục, v.v., những trí thức chân chính nói chung và kẻ làm nghệ thuật nói riêng.

Chương 1 - Con tàu đang tới

Almustafa, người được chọn và là người được yêu thương, kẻ là bình minh mỗi ngày của đời mình, đã từ mười hai năm nay tại thành Orphalse chờ đợi con tàu quay lại đón rước ông quay về hòn đảo nhỏ nơi ông chào đời.

Tới năm thứ mười hai, vào ngày mùng bảy tháng Ielool mùa thu hoạch, ông leo lên ngọn đồi bên ngoài thành. Đưa mắt nhìn về hướng biển, ông thấy giữa mù sương đang đi tới con tàu của mình.

Lúc ấy, tâm hồn Almustafa mở tung mọi cánh cổng, niềm vui soãi cánh tung bay ra khơi. Khép đôi mắt, ông cầu nguyện trong trùng trùng im lặng của linh hồn.

Thế nhưng khi bước xuống đồi, một cơn buồn chợt đến khiến Almustafa trầm nghĩ:

Làm sao mình ra đi với tâm hồn thanh thản chẳng chút đớn đau? Không những thế, làm sao mình rời thành này với tinh thần không một vết thương.

Bên trong vòng thành kia mình đã trải qua những ngày dài khổ sở cùng những đêm dài quạnh quẽ, và kẻ nào có thể từ chốn đau đớn và cô liêu của hấn ra đi không chút tiếc nuối?

Trên các đường phố kia mình đã tung vãi rất nhiều mảnh vụn của linh hồn, và trên những ngọn đồi này rất nhiều đứa con của khát vọng mình đang bước đi trần trụi khiến mình chẳng thể xa lìa tất cả mà lòng không khỏi cảm thấy buốt nhói và nặng trĩu.

Hôm nay, không phải mình cởi bỏ y phục nhưng đang tự lột da bằng chính bàn tay mình.

Không phải mình để lại đằng sau một ý nghĩ mà là một trái tim đã ngày càng dịu ngọt nhờ những cơn đói và những cơn khát.

Thế nhưng mình chẳng thể nấn ná lâu hơn.

Biển vốn gọi mọi vật quay về, đang cất tiếng gọi mình, và mình phải lên tàu.

Vì ở lại - cho dầu thời giờ vẫn cháy bỏng trong đêm - là đông cứng và cô kết, là bị ràng buộc vào khuôn khổ.

Lòng mình rất muốn mang theo mọi thứ nơi đây, nhưng làm sao có thể?

Giọng nói không thể mang lười đi theo và môi không thể cho nó đôi cánh. Nó phải tự một mình tìm kiếm thính không.

Và chim đại bàng tự một mình, không tổ ấm, mới bay ngang vàng mặt trời.

Lúc này, khi xuống tới chân đồi, Almustafa lại hướng mình ra biển và thấy con tàu đến đón đang tiến vào cảng cùng các thủy thủ đồng hương trên mũi tàu.

Linh hồn ông cất tiếng gọi họ, và ông nói:

Hỡi các con trai của bà mẹ cổ đại, hỡi những kẻ cưỡi lên sóng biển,

Đã bao nhiêu lần các bạn dong buồm trong giấc chiêm bao của tôi. Và giờ đây các bạn đến khi tôi đang tỉnh thức, cái vốn là một giấc mộng thắm sâu hơn.

Tôi sẵn sàng ra đi, lòng tôi nôn nao theo những cánh buồm trương sẵn chờ cơn gió đến.

Tôi sẽ chỉ còn thở thêm một hơi thở nữa thôi trong không khí tĩnh lặng này, và tôi cũng sẽ chỉ còn một ngoái mắt nhìn lui đây yêu

thương nữa thôi.

Rồi tôi sẽ đứng giữa các bạn, làm một người đi biển trong muôn vàn người đi biển.

Và người, hơi đại dương bao la, bà mẹ đang ngủ yên,

Chỉ một mình người là yên lành và tự do cho sông cùng suối.

Chỉ một khúc quanh suối lượn nữa thôi, chỉ một tiếng thì thầm trong trắng cỏ nữa thôi,

Rồi lúc ấy ta sẽ đến với người, làm một giọt nước vô biên hoà vào đại dương vô tận.

Và trong khi bước đi Almustafa thấy từ đằng xa, đàn ông cùng đàn bà rời ruộng nương rời vườn nho, kéo nhau tuôn về cổng thành.

Ông nghe tiếng họ gọi lớn tên ông cùng thét bảo nhau từ cánh đồng này sang cánh đồng nọ rằng con tàu của ông đang tới.

Và ông tự nhủ:

Có phải ngày chia tay là ngày sum họp?

Có nên nói rằng buổi tối hôm trước của tôi mới thật là rạng sáng hôm sau của tôi?

Và tôi sẽ trao gì cho kẻ vừa buông tay cày giữa luống cày kia, hay kẻ vừa ngừng tay quay máy ép rượu kia?

Không biết tâm hồn tôi có trở thành cây trỉu quả để hái đem tặng họ?

Và không biết các khát vọng của tôi có tuôn trào như nguồn nước để có thể rót đầy ly của họ?

Tôi có là cây đàn để bàn tay của Đấng toàn năng có thể chạm tới,

hoặc ông sáo để làn hơi của Ngài có thể thổi qua?

Tôi có là hành giả của lớp lớp tinh lặng, và trong cõi đó tôi đã tìm thấy kho báu nào để có thể với lòng tự tin đem phân chia cho mọi người?

Nếu đây là ngày gặt hái của tôi, trong cánh đồng nào tôi đã gieo hạt và vào những mùa không nhớ nổi nào?

Nếu đây quả thật là giờ tôi đưa cao chiếc đèn lồng của mình thì bên trong không đang đốt ngọn lửa của tôi.

Tôi sẽ nâng lên chiếc đèn lồng ấy, khô cạn và tối tăm.

Và người canh đêm sẽ rót đầy dầu cùng thắp sáng nó.

Almustafa nói những lời ấy thành tiếng. Nhưng trong lòng ông vẫn còn rất nhiều điều không nói. Vì bản thân ông không thể nói lên bí mật thăm thẳm của mình.

Khi ông vào thành, toàn thể dân chúng đến gặp ông, và họ chung một lượt cất tiếng gọi ông

Các trưởng lão trong thành cùng nhau đứng lên và nói:

Xin chớ vội lìa xa chúng tôi.

Thầy là ban trưa trong trời chiều sắp tà của chúng tôi, và tuổi thanh xuân của thầy cho chúng tôi những giấc mơ để mộng.

Ở giữa chúng tôi thầy không là người lạ cũng chẳng phải khách, mà là con trai và người rất yêu thương của chúng tôi.

Đừng khiến cho đôi mắt chúng tôi sẽ phải khổ sở vì đói khát khuôn mặt thầy.

Các nam tư tế cùng nữ tư tế thưa với ông:

Lúc này, xin đừng để cho sóng biển chia cách chúng ta, và xin đừng để những năm tháng thầy trải qua giữa chúng tôi trở thành ký ức.

Thầy đi giữa chúng tôi như một thần linh, chiếc bóng của thầy là ánh sáng trên khuôn mặt chúng tôi.

Chúng tôi quá đỗi yêu thương thầy nhưng tình yêu ấy chẳng nói ra lời và bị khuất sau những chiếc mạng.

Và giờ đây nó cất tiếng gọi thầy và nó đứng trước mặt thầy, không chút giấu che.

Và phải chẳng tới giờ ly biệt tình yêu mới biết hết các chiều sâu của nó.

Và những người khác cũng đến khẩn nài Almustafa. Nhưng ông không trả lời họ. Ông chỉ gục đầu; và những kẻ đứng gần thấy nước mắt tuôn chảy ướt đẫm ngực ông.

Rồi ông cùng dân chúng đi tới quảng trường lớn trước Đền thờ.

Và từ nơi linh địa ấy bước ra một người nữ tên là Almitra. Và bà là một nhà thơ thị.

Ông nhìn bà với ánh mắt rất đỗi dịu dàng vì bà chính là người đầu tiên nhận ra và tin vào ông khi ông vừa đến thành này chỉ mới một ngày.

Và bà cất tiếng chào ông rằng:

Hỡi Ngôn sứ của Thượng đế, trong cuộc truy tìm cái vô cùng, thầy đã từ lâu tìm kiếm con tàu của mình ở những chốn xa xăm.

Và giờ đây con tàu của thầy đang đến, và thầy nhất thiết phải đi.

Thăm thẳm thay lòng thầy khát khao miền đất muôn trùng ký ức và

chấn cư ngụ những khát vọng vô cùng cao cả của thầy; và tình yêu của chúng tôi sẽ không ràng buộc thầy cũng như những thiếu thốn của chúng tôi sẽ không níu bước chân thầy.

Tuy thế, chúng tôi yêu cầu trước khi rời xa xin thầy hãy nói và trao cho chúng tôi chân lý của thầy.

Và chúng tôi sẽ trao nó cho con cái của mình, rồi chúng sẽ trao nó cho con cái của chúng, và chân lý ấy không bao giờ mai một.

Vậy giờ đây, xin thầy bộc lộ bản thân cho chúng tôi và nói cho chúng tôi mọi điều được vén lộ cho thầy về những gì giữa cõi tử sinh.

Và ông trả lời:

Hỡi dân thành Orphalese, tôi có thể nói điều gì đây ngoài những điều lúc này đang chuyển động trong linh hồn các bạn?

Chương 2 - Về Tình yêu

Lúc ấy, Almitra thưa, Hãy nói cho chúng tôi về Tình yêu.

Và ông ngược mặt lên nhìn dân chúng, im lặng bao phủ mọi người.
Với giọng cao cả ông nói:

Khi tình yêu vẫy gọi các bạn, hãy đi theo nó,

Dù lối nó đi trắc trở gập ghềnh

Khi đôi cánh tình yêu cuốn lấy các bạn, hãy qui thuận nó,

Dù trong lòng cánh ấy giấu thanh gươm có thể làm các bạn bị thương.

Và khi tình yêu nói với các bạn, hãy tin vào nó,

Dù giọng nói của tình yêu có thể làm tan tác các giấc mộng như gió bắc tàn phá khu vườn.

Vì cho dẫu được tình yêu tấn phong lên ngai cao, nó sẽ đóng đinh các bạn trên thập giá. Cho dẫu được tình yêu làm cho lớn lên, nó sẽ khiến các bạn bị tĩa lá xén cành.

Cho dẫu tình yêu leo lên chót vót ngọn cây của các bạn và mơn trớn lá cành rung rinh trong nắng,

Nó sẽ tuột xuống tận gốc, lay động mọi rễ cái rễ con đang níu chặt lòng đất.

Tình yêu gom các bạn vào lòng như những bó lúa,

Và đập cho các bạn tróc vảy.

Tình yêu sàng sảy cho các bạn ra khỏi vỏ trấu.

Tình yêu xay xát cho các bạn sạch bóng.

Tình yêu nhào nặn cho các bạn mềm dẻo;

Và rồi tình yêu trao phó các bạn cho ngọn lửa thiêng của nó để các bạn có thể thành bánh thánh trong bữa tiệc thiêng liêng của Thượng đế.

Tình yêu sẽ làm mọi điều ấy để các bạn có thể thấu hiểu bí mật của trái tim mình, và trong thấu hiểu đó, được trở thành một mảnh trái tim của Thượng đế.

Nhưng nếu trong sợ hãi các bạn chỉ tìm kiếm yên bình hay lạc thú của tình yêu,

Lúc đó, nên che lên sự trần trụi của mình và bước ra khỏi sân đập lúa của tình yêu,

Rời vào một thế giới không mùa, nơi các bạn sẽ cười nhưng không trọn tiếng cười và khóc nhưng không trọn nước mắt.

Tình yêu chẳng cho gì ngoài chính nó và chỉ lấy những thứ từ bản thân nó.

Tình yêu không chiếm hữu cũng chẳng bị chiếm hữu.

Vì tình yêu là đủ cho tình yêu.

Khi yêu các bạn chớ nói, 'Thượng đế đang ở trong lòng tôi,' nhưng hãy nói, 'Tôi đang ở trong lòng Thượng đế.'

Và chớ tưởng rằng các bạn có thể định hướng dòng chảy của tình yêu, vì nếu tình yêu thấy các bạn xứng đáng, nó sẽ điều khiển diễn

tiền của các bạn.

Tình yêu chẳng có khát vọng nào ngoài khát vọng tự viên thành nó. Nhưng nếu các bạn đang yêu và nhất thiết phải có khát vọng, nên khát vọng các điều này:

Được tan chảy và như con suối chảy đang hát lên giai điệu của mình cho đêm.

Được biết đau khổ của sự quá đổi dịu êm.

Được bị thương bởi sự thấu hiểu của mình về tình yêu;

Và được nhỏ máu trong tự nguyện và hân hoan.

Được thức dậy lúc rạng sáng với con tim chấp cánh, đưa lời cảm ơn vì có thêm một ngày yêu đương nữa.

Được nghỉ ngơi ban trưa và chiêm ngắm cơn ngất ngây tình yêu;

Được về nhà lúc chiều hôm với lòng thâm tạ;

Và được ngủ với lời cầu nguyện trong lòng cho người yêu dấu cùng khúc tụng ca trên môi.

Chương 3 - Về Hôn nhân

Lúc ấy Almitra lại cất tiếng nói, Và thưa thầy, Hôn nhân là gì?

Và ông trả lời rằng:

Các bạn được sinh ra cùng nhau và sẽ ở cùng nhau mãi mãi.

Các bạn sẽ ở cùng nhau khi đôi cánh trắng của thần chết quạt tan tác ngày đời của mình.

Đúng thế, các bạn sẽ ở cùng nhau cả trong ký ức im lặng của Thượng đế.

Nhưng hãy để trong nơi các bạn đang ở cùng nhau có các khoảng cách.

Và hãy để gió các tầng trời nhảy múa giữa các bạn.

Hãy yêu nhau nhưng đừng biến tình yêu thành dây ràng buộc;

Mà tình yêu nên là đại dương chuyển động giữa đôi bờ của hai linh hồn.

Hãy rót đầy ly nhau nhưng đừng uống chung ly.

Hãy cho nhau bánh nhưng đừng ăn chung chiếc bánh.

Hãy cùng nhau mừng vui ca múa nhưng nên để mỗi kẻ một mình,

Như dây đàn đứng riêng dù rung chung điệu nhạc.

Hãy cho nhau trái tim nhưng đừng giao nhau cất giữ.

Vì chỉ bàn tay của Cuộc đời mới có thể chứa đựng trái tim các bạn.

Và hãy đứng cùng nhau nhưng đừng quá sát vào nhau:

Vì các cột đèn thờ đều đứng một mình,

Và cây sồi với cây hạnh đào không lớn lên trong chiếc bóng của nhau.

Về Con cái

Và ôm trong lòng mình hài nhi một phụ nữ thừa, Hãy nói với chúng tôi về Con cái.

Và ông nói:

Con cái của các bạn không là con cái của các bạn.

Chúng là con trai và con gái của Cuộc đời trong nỗi khát khao cho chính nó.

Chúng đến qua ngã các bạn nhưng không xuất phát từ các bạn,

Và chúng dù ở với các bạn nhưng không thuộc về các bạn.

Các bạn có thể cho chúng tình yêu nhưng không thể cho ý nghĩ của mình.

Vì chúng có ý nghĩ của riêng chúng.

Các bạn có thể cung cấp nơi ở cho thể xác nhưng không thể cho chúng linh hồn.

Vì linh hồn chúng ở trong ngôi nhà của ngày mai, nơi các bạn chẳng thể ghé thăm dù trong giấc mộng.

Các bạn có thể ra sức để giống như chúng nhưng đừng tìm cách làm cho chúng giống như mình.

Vì cuộc đời không đi lùi cũng chẳng lần lữa với hôm qua.

Các bạn là cây cung từ đó con cái là mũi tên sống động được bắn ra.

Cung thủ ấy thấy tiêu điểm trên lối đi tới vô cùng, với sức mạnh của Ngài, kéo cong các bạn để mũi tên của Ngài có thể đi nhanh và đi xa.

Hãy hân hạnh uốn cong mình trong bàn tay Cung thủ.

Vì dù yêu mũi tên đang bay Ngài yêu cả cây cung vững chắc.

Chương 4 - Về Cho

Lúc ấy, một người giàu thừa, Hãy nói cho chúng tôi về Cho.

Và ông trả lời:

Các bạn cho rất ít khi chỉ cho những vật mình sở hữu.

Chính khi cho đi bản thân các bạn mới thật sự cho.

Vì những vật sở hữu là gì ngoài những cái các bạn đang canh giữ bởi sợ ngày mai có thể cần tới chúng.

Và ngày mai, cái gì ngày mai sẽ mang lại cho con chó quá thận trọng đang vùi xương dưới cát không dấu vết khi nó đi theo người hành hương tới thành thánh?

Và sợ túng thiếu là gì nếu không phải chính là sự túng thiếu.

Há chẳng phải sợ khát khi giếng của mình đầy nước thì cơn khát không thể nào nguôi?

Có những kẻ cho rất ít trong rất nhiều cái họ có - họ cho để được công nhận - và lòng ham muốn thềm kín ấy biến cái họ cho thành của độc.

Và có những kẻ có rất ít nhưng đem cho tất cả.

Những kẻ ấy là người tin vào cuộc đời, vào sự dư dật của cuộc đời và rương của họ không bao giờ rỗng.

Có những kẻ cho với lòng hoan hỉ, và niềm vui ấy là phần thưởng của họ.

Và có những kẻ cho với lòng đau đớn, và nỗi đau ấy là lễ thanh tẩy

của họ.

Và có những kẻ khi cho lòng không cảm thấy đau đớn hoặc không tìm kiếm hoan hỉ, cũng không cho với sự lưu tâm tới công quả;

Họ cho như cây hoa mia tỏa hương vào không gian trong thung lũng đàng xa.

Qua bàn tay họ Thượng đế lên tiếng, và từ đàng sau đôi mắt họ Thượng đế mỉm cười nơi trần thế.

Thật tốt lành khi cho lúc được hỏi tới nhưng nên cho lúc không được yêu cầu, cho qua lòng hiểu biết.

Và với kẻ mở rộng bàn tay, việc kiếm người nhận là niềm vui lớn lao hơn việc cho.

Liệu có cái gì các bạn nên giữ lại?

Tới một ngày nào đó mọi cái các bạn đang có sẽ bị cho đi;

Vậy hãy cho ngay lúc này để mùa cho có thể là của mình chứ không của kẻ thừa kế chúng.

Các bạn thường nói, 'Tôi sẽ cho nhưng chỉ cho người xứng đáng.'

Trong vườn ăn quả của các bạn, cây cối không nói như thế, và cũng không nói như thế đàn súc vật trên đồng cỏ.

Chúng cho để sống vì giữ lại là sắp diệt vong.

Chắc chắn kẻ xứng đáng nhận ngày ngày và đêm đêm của hần thì xứng đáng với mọi thứ khác đến từ bạn.

Và kẻ xứng đáng uống nước biển lớn cuộc đời thì xứng đáng được rót đầy ly từ con suối nhỏ nhoi của các bạn.

Và có xứng đáng nào cao cả hơn cái ở trong lòng can đảm và tự tin - hơn cả lòng từ thiện - của việc nhận?

Và các bạn là ai mà loài người nên phanh lòng ngực ra, lột chiếc mạng kiêu hãnh, để các bạn có thể thấy giá trị của họ bị phơi trần và lòng tự hào của họ không bị nao núng?

Trước tiên các bạn hãy thấy rằng bản thân mình xứng đáng là người cho và là khí cụ của việc cho.

Vì thật ra chính cuộc đời cho cuộc đời - trong khi các bạn, kẻ xem mình là người cho, chỉ là người chứng.

Và các bạn những người nhận - và tất cả đều là người nhận - đừng gánh lấy sức nặng biết ơn để khỏi đặt chiếc ách lên mình và lên người cho,

Mà hãy cùng với người cho vươn lên trên các tặng phẩm của họ như trên đôi cánh;

Vì quá bận khoản về món nợ ấy của mình tức là ngờ vực sự quảng đại của kẻ có đất bao dung làm mẹ và Thượng đế làm cha.

Chương 5 - Về Ăn và Uống

Lúc ấy, một người già chủ quán trọ thưa, Hãy nói cho chúng tôi về Ăn và Uống.

Và ông nói:

Ước gì các bạn có thể sống bằng hương của đất, và như loài cây gió được kéo dài nhờ ánh sáng.

Nhưng vì các bạn phải sát sinh để ăn và phải cướp lấy sữa mẹ của thú vật sơ sinh cho nguôi cơn khát, thế thì hãy để cho hành động ấy như một cử chỉ phụng thờ.

Và hãy để bàn ăn thành một bàn thờ trên đó tiến dâng sự thanh khiết và mộc mạc của rừng rú và đồng cỏ cho cái thanh khiết hơn và mộc mạc hơn trong con người.

Khi giết một con vật, trong lòng các bạn hãy nói với nó rằng:

'Bởi cũng một quyền năng đang giết người, ta cũng sẽ bị giết; và ta cũng sẽ bị tiêu dùng.'

Vì qui luật trao người vào bàn tay ta cũng sẽ trao ta vào bàn tay mạnh mẽ hơn.

Máu người và máu ta không là gì cả, chỉ là nhựa nuôi dưỡng cây thiên đường.'

Khi nhai nhuyễn một quả táo trên răng mình, trong lòng các bạn hãy nói với nó rằng:

'Mầm của người sẽ sống trong thể xác ta,

Và nụ của ngày mai người sẽ nở hoa trong tâm hồn ta,

Và mùi hương của người sẽ là hơi thở ta,

Và chúng ta sẽ cùng nhau vui hưởng mọi mùa.'

Vào mùa thu, khi hái quả vườn nho đem về ép rượu, trong lòng các bạn hãy nói rằng:

'Ta cũng là vườn nho và quả của ta sẽ được hái để ép thành rượu.

Và như rượu mới, ta sẽ được giữ trong chiếc bình vĩnh cửu.'

Vào mùa đông, khi rót rượu, hãy có trong lòng mình một khúc hát cho mỗi ly.

Và hãy có trong khúc hát ấy sự tưởng nhớ tới mùa thu, tới vườn nho và tới máy ép rượu.

Chương 6 - Về Lao động

Lúc ấy, một người thợ cày thưa, Hãy nói cho chúng tôi về Lao động

Và ông trả lời rằng:

Các bạn lao động để bản thân có thể chung nhịp với quả đất và linh hồn của đất.

Vì ở không là thành kẻ xa lạ với các mùa và ra khỏi đám rước cuộc đời đang tiến bước về vô cùng trong uy nghi và tuân phục đầy kiêu hãnh.

Khi lao động, các bạn là cây sáo, qua lòng ống ấy, tiếng thời gian thì thào thành âm nhạc.

Có ai trong các bạn muốn làm cây sáo lặng câm khi mọi người vang tiếng hát đồng ca?

Các bạn hằng được bảo rằng lao động là một nguyên rửa và công việc là một bất hạnh.

Còn tôi, tôi nói rằng khi lao động các bạn hoàn thành một phần giấc mơ trần thế thắm sâu nhất, được trao cho khi nó mới nảy sinh.

Và khi hòa mình vào công việc, các bạn thật sự yêu thương cuộc đời.

Và yêu thương cuộc đời qua lao động là thân cận với cái ẩn mật sâu kín nhất của sự sống.

Nhưng nếu trong cơn quặn đau các bạn gọi sinh nở là hoạn nạn và nuôi dưỡng nhục thể là lời nguyên rửa viết trên lông mày của con người thì tôi, tôi trả lời rằng chỉ có mồ hôi trên lông mày các bạn mới rửa sạch nỗi hàng chữ ấy.

Các bạn cũng hằng được bảo rằng cuộc đời này tối tăm, và trong cơn mê muội, các bạn lặp lại đúng lời kẻ mê muội thường nói.

Còn tôi, tôi nói với các bạn rằng cuộc đời quả thật tối tăm nếu không có giục giã.

Và mọi giục giã đều mù lòa nếu không có am hiểu.

Và mọi am hiểu đều vô ích nếu không có lao động.

Và mọi lao động đều trống rỗng nếu không có tình yêu.

Và khi lao động với tình yêu, các bạn nối liền mình vào bản thân, vào người khác và vào Thượng đế.

Và thế nào là lao động với tình yêu?

Là dệt vải với những sợi chỉ rút từ con tim như thể người mình yêu dấu sẽ mặc tấm vải đó.

Là làm nhà với lòng thương cảm như thể người mình yêu dấu sẽ ở trong ngôi nhà đó.

Là gieo hạt với dịu dàng và gặt hái với hân hoan như thể người mình yêu dấu sẽ ăn hoa trái đó.

Và hà hơi thở của linh hồn vào mọi cái mình làm ra.

Và biết rằng hết thảy những kẻ đã chết được ân phúc đều đang đứng chung quanh dõi mắt nhìn mình.

Có phải tôi thường nghe các bạn phát biểu, như đang nói trong cơn ngủ mê rằng, 'Kẻ tạc tượng cẩm thạch, tìm thấy hình bóng của hồn người trong đá thì cao nhã hơn kẻ cày xới đất đai.

Kẻ khâu bắt cầu vồng, đặt nó lên mặt vải thành mắt môi con người

thì hơn kẻ đóng giày đan dép cho bàn chân chúng ta.'

Nhưng tôi, tôi nói không trong cơn ngủ mê nhưng trong giờ ban trưa rất tỉnh táo rằng gió không cất tiếng dịu dàng với cây sồi to lớn hơn với cọng cỏ nhỏ bé nhất trong mọi cọng cỏ;

Và chỉ vĩ đại kẻ nào bằng tình yêu của mình, biến tiếng gió thành bài hát dịu êm.

Lao động là tình yêu được làm cho trông thấy trước mắt.

Và nếu không thể lao động với tình yêu, mà chỉ với lòng chán ghét, các bạn nên bỏ rơi công việc, tới ngồi trước cổng đền thờ nhận đồ bố thí của kẻ đang lao động với niềm vui.

Vì nếu làm bánh với lòng thờ ơ, các bạn làm thành chiếc bánh đắng chỉ có thể nguôi một nửa cơn đói của con người.

Và nếu nghiền nho với lòng miễn cưỡng, sự bắt đắc dĩ của các bạn nhỏ chất độc vào rượu.

Và nếu ca hát như thiên thần mà trong lòng không yêu việc hát ca, các bạn đang bịt tai con người trước tiếng nói của ngày và tiếng nói của đêm.

Chương 7 - Về Hân hoan và Phiền muộn

Lúc ấy, một người đàn bà thưa, Hãy nói cho chúng tôi về Hân hoan và Phiền muộn.

Và ông trả lời:

Hân hoan là Phiền muộn lộ chân tướng.

Và cùng một giếng ấy, nơi trời lên tiếng cười cũng thường chứa đầy nước mắt của các bạn.

Và biết làm sao hơn?

Càng bị phiền muộn khắc sâu vào hữu thể, các bạn càng có thêm khả năng chứa đựng hân hoan.

Chẳng phải cái chén đựng rượu cũng chính là cái chén bị nung trong lò gốm sao?

Và chẳng phải cây hạc cầm xoa dịu tinh thần cũng chính là khúc gỗ bị khoét bằng dao sao?

Khi hân hoan, các bạn hãy nhìn sâu vào lòng mình, sẽ thấy cái từng khiến mình phiền muộn cũng chính là cái đang làm mình hân hoan.

Khi phiền muộn, các bạn hãy lần nữa nhìn sâu vào lòng mình, sẽ thấy quả thật mình đang khóc cho cái từng là hân hoan của mình.

Một số bạn nói, 'Hân hoan cao cả hơn phiền muộn,' và những bạn khác nói, 'Không, phiền muộn cao cả hơn.'

Còn tôi, tôi nói với các bạn rằng cả hai chẳng thể rời nhau.

Chúng đến cùng nhau, và khi cái này ngồi một mình với các bạn bên

bàn ăn, đừng quên cái kia đang trong giường ngủ của các bạn.

Quả thật các bạn như bàn cân treo chên vênh giữa hân hoan và phiền muộn của lòng mình.

Chỉ khi lòng trống không, các bạn mới đứng yên và thẳng bằng.

Và khi đứng giữ kho báu nâng các bạn lên để cân vàng bạc của ngài, lúc đó hân hoan và phiền muộn của mỗi người mới cần phải lên cao hoặc xuống thấp.

Chương 8 - Về Nhà cửa

Lúc ấy, một người thợ nề bước ra thưa, Hãy nói cho chúng tôi về Nhà cửa.

Và ông trả lời rằng:

Hãy xây bằng mộng tưởng một căn nhà nghỉ mát ngoài hoang mạc trước khi xây ngôi nhà của mình trong vòng thành đô thị.

Vì cùng chung bước trở về nhà lúc trời chiều bằng lãng là kẻ lang thang ở trong các bạn, kẻ luôn luôn cô đơn xa cách.

Nhà là thân xác rộng lớn hơn của các bạn.

Nó mọc lên trong ánh sáng mặt trời, ngủ trong tĩnh mịch ban đêm và chẳng phải không mộng寐. Phải chẳng ngôi nhà không nằm mộng? Và trong chiêm bao, nó rời thành phố để vào khu rừng nhỏ hay lên đỉnh đồi?

Ước gì tôi có thể gom nhà cửa các bạn trong bàn tay mình, và y hết người gieo hạt, tung vãi chúng trong rừng cây và ngoài đồng nội.

Ước gì các thung lũng là đường phố và các lối mòn xanh biếc là ngõ hẻm để các bạn có thể tìm nhau bằng qua vườn nho và tới với nhau mang theo trong y phục mình mùi hương của đất.

Nhưng những điều ấy chưa thành hiện thực.

Trong sợ hãi, tổ tiên đã tập trung các bạn ở quá gần nhau. Và sợ hãi ấy sẽ kéo dài ít lâu nữa. Cũng ít lâu nữa vòng thành đô thị vẫn còn chia cách tổ ấm của các bạn với cánh đồng.

Và hỏi dân thành Orphalese, nói cho tôi biết các bạn đang có cái gì trong nhà mình? Và với cánh cửa khép chặt, các bạn đang canh giữ

điều gì?

Có phải các bạn có bình an, một thôi thúc trầm lặng bộc lộ sức mạnh của các bạn?

Có phải các bạn có hoài niệm, những nhịp mờ ảo bắc cầu các đỉnh cao trong tâm trí?

Có phải các bạn có cái đẹp, dẫn dắt tâm hồn từ những vật làm bằng gỗ đá lên núi thánh?

Nói cho tôi biết, có phải các bạn có những cái ấy trong nhà mình?

Hay các bạn chỉ có tiện nghi, và lòng ham muốn tiện nghi khiến cho thứ thập thò đó vào nhà làm khách rồi thành kẻ tiếp khách rồi thành chủ nhân.

Thật vậy, hấn trở thành kẻ dạy thú với móc câu và roi vọt, biến các khát vọng cao cả hơn của các bạn thành những con rối.

Dù bàn tay hấn bọc nhung nhưng trái tim làm bằng sắt.

Hấn ru các bạn ngủ chỉ để đứng bên giường chế giễu chân giá trị của thân xác.

Hấn nhạo báng các giác quan lành mạnh của các bạn, đặt chúng vào mớ bông gòn phát phơ theo gió như những chiếc bình mỏng manh.

Quả thật, lòng ham muốn tiện nghi giết chết đam mê của linh hồn và rồi bước đi trong đám ma ấy với tiếng cười ngạo nghễ.

Nhưng các bạn, con cái của không gian, kẻ dù nghỉ ngơi vẫn trần trở, sẽ không mắc bẫy hay bị thuần hóa.

Nhà của các bạn không phải mỏ neo mà là cột buồm.

Nó không phải lớp màng lấp lánh che đậy vết thương nhưng là lông mi canh giữ con mắt.

Các bạn sẽ không xếp đôi cánh lại để qua lọt khung cửa, cũng chẳng cúi thấp đầu để khỏi đụng trần, cũng chẳng ngại không dám thở e vách nhà rạn nứt đổ sập.

Các bạn sẽ không ở trong ngôi mộ được kẻ đã chết làm cho người đang sống.

Và cho dù nguy nga lộng lẫy, ngôi nhà không giữ nổi bí mật của các bạn cũng không là nơi ẩn náu cho khát vọng của các bạn.

Vì cái vô biên vô tận trong các bạn đang ở trong lầu đài trên trời cao với cửa lớn là sương mù ban mai và cửa sổ là những bài ca và lớp lớp tinh lặng ban đêm.

Chương 9 - Về Quần áo

Và một người thợ dệt thưa, Hãy nói cho chúng tôi về Quần áo.

Và ông trả lời:

Quần áo che phần lớn vẻ đẹp của các bạn tuy không giấu nổi vẻ không đẹp.

Nhưng dù tìm nơi quần áo sự tự do riêng tư, các bạn cũng có thể thấy trong chúng có xích xiềng cương tỏa.

Ước gì da các bạn đến với nhiều nắng gió và ít vải vóc hơn.

Vì hơi thở sự sống ở trong nắng và bàn tay sự sống nằm trong gió.

Trong các bạn, một số người nói, 'Chính gió bắc dệt nên quần áo chúng ta mặc.'

Và tôi nói, Đúng thế, chính gió bắc.

Nhưng hồ thẹn là khung cửi và nhu nhược của đường gân là sợi chỉ của nó.

Và sau khi làm xong việc ấy, nó cười thành tiếng ở trong rừng.

Đừng quên rằng khiêm tốn chỉ là chiếc mộc che mắt kẻ ô ướ.

Và khi không còn kẻ ô ướ, khiêm tốn chỉ là chiếc còng và là hành động kinh tởm của tâm trí.

Đừng quên rằng đất sướng vui khi cảm giác bàn chân trần và gió khao khát nô đùa với tóc của các bạn.

Về Mua và Bán

Và một thương gia thừa, Hãy nói cho chúng tôi về việc Mua và Bán.

Và ông nói:

Đối với các bạn, đất sinh hoa trái và các bạn sẽ chẳng màng nếu không biết cách làm đầy hai bàn tay mình.

Chính trong việc trao đổi tặng phẩm của đất các bạn mới tìm thấy sự dư dật và được toại nguyện.

Nhưng nếu sự trao đổi ấy không diễn ra trong yêu thương và công bình tử tế, chỉ khiến một số người sinh lòng tham và những kẻ khác lâm cơn đói khát.

Ở giữa chợ, khi người lao nhọc trên biển và nơi đồng ruộng gặp người thợ dệt, thợ gốm và kẻ thu thập hương liệu,

Lúc đó hãy cầu khẩn thần đất hiện lên giữa mọi người, thánh hóa cái cân và việc đong đếm để những đo lường giá trị không ngược với giá cả.

Và đừng để dự phần thương lượng giao dịch những kẻ bàn tay trống trơn, đem lời nói dối lấy công lao khó nhọc của các bạn.

Các bạn nên bảo họ rằng:

'Hãy đến với chúng tôi nơi đồng ruộng, hãy đi với người anh em của chúng tôi ra biển cả và hãy tung chiếc lưới của các người;

'Vì đất cùng biển sẽ hào phóng với các người chẳng kém với chúng tôi.'

Và nếu có đến những người ca hát, người thổi sáo và người nhảy múa - các bạn hãy mua luôn tặng phẩm của họ.

Vì họ cũng là kẻ thu thập hoa trái và hương trầm, những cái họ

mang đến - được tạo thành từ các giấc mơ - là y trang và lương thực cho linh hồn các bạn.

Và trước khi rời chợ, các bạn đừng để có kẻ ra về với hai bàn tay không.

Vì thần đất sẽ chẳng ngự bình an trên gió nếu kẻ có nhu cầu tối thiểu không được toại nguyện

Chương 10 - Về Tội ác và Trừng phạt

Lúc ấy, một thẩm phán trong thành đứng ra thưa, Hãy nói cho chúng tôi về Tội ác và Trừng phạt.

Và ông đáp lại rằng:

Chính khi tinh thần các bạn đi lang thang theo gió,

Khiến các bạn lẻ loi trơ vơ, phạm điều lầm lỗi với người khác, và do đó với bản thân mình.

Và vì điều lỗi lầm đã phạm các bạn phải gõ cửa rồi chờ một lúc, chẳng ai đoái hoài, tại cổng của kẻ được ân phúc.

Y hết biển, thần ngã nội tại của các bạn,

Vẫn tinh khiết như tự bao giờ.

Và y hết thanh khí, nó chỉ nâng lên cái được chấp cánh.

Thần ngã nội tại của các bạn cũng y hết mặt trời,

Nó không biết tới ngách chuột cũng chẳng tìm nơi hang rắn.

Nhưng trong hữu thể của các bạn thần ngã nội tại không ở một mình.

Trong bản thân các bạn, có nhiều cái vẫn là con người và có nhiều cái chưa là con người.

Nhưng yêu tinh nội tại không hình thù của các bạn đi ngái ngủ trong sương mù đang tìm cách thức dậy,

Và con người ấy trong các bạn mà lúc này tôi muốn nói tới.

Vì chính hấn, chứ chẳng phải thần ngã nội tại cũng chẳng phải yêu tinh nội tại, chính hấn mới là kẻ biết tới tội ác và biết tới hình phạt phải đền.

Tôi thường nghe các bạn nói tới kẻ phạm lỗi làm như thể hấn không là một người trong các bạn mà là kẻ lạ đối với các bạn và là kẻ xâm nhập thế giới của các bạn.

Còn tôi, tôi nói rằng ngay cả người thánh thiện và công chính cũng không thể vươn lên quá mức cao nhất có trong mỗi người các bạn.

Như thế, kẻ độc dữ và kẻ yếu đuối cũng không thể rơi xuống thấp hơn mức thấp nhất cũng có trong mỗi người các bạn.

Và như chiếc lá đơn lẻ không ngã màu vàng nếu không có sự am hiểu thâm lặng của tất cả cây,

Cũng thế, người sai phạm không thể làm điều lầm lỗi nếu không có ý muốn thâm kín của tất cả các bạn.

Như một đám rước, các bạn đi cùng nhau về phía thần ngã nội tại của mình.

Các bạn là đường đi và là kẻ đi đường.

Và khi một kẻ trong các bạn ngã xuống, hấn ngã cho những kẻ đi đằng sau hấn, một lời cảnh báo về hòn đá va vấp.

Và còn nữa, dù lời này làm nặng trĩu tâm hồn các bạn:

Người bị giết không phải không chịu trách nhiệm về vụ giết mình,

Và người bị cướp không phải không đáng bị qui trách trong việc bị cướp.

Người công chính không phải vô tội đối với hành động của kẻ độc

dữ,

Và người bàn tay sạch không sạch trước những việc làm của kẻ phạm tội.

Đúng thế, thông thường kẻ có tội là nạn nhân của người bị làm hại.

Và thông thường nữa, kẻ bị kết án là kẻ mang gánh nặng cho người không có tội và người không bị qui trách.

Các bạn không thể tách riêng người đúng với kẻ sai, người thiện với kẻ ác.

Vì họ cùng đứng với nhau trước vàng mặt trời, như sợi chỉ đen cùng sợi chỉ trắng được dệt quyện vào nhau.

Và khi sợi chỉ đen đứt, thợ dệt sẽ xem tất cả khúc vải và đồng thời rà soát khắp cả khung cửi.

Nếu có ai trong các bạn muốn đem xét xử một người vợ bất trung,

Kẻ đó cũng nên đặt trái tim của chồng nàng trên bàn cân và đo lường kích thước của linh hồn hắn.

Và hãy để người muốn đánh đòn kẻ phạm tội nhìn vào linh hồn của người bị xúc phạm.

Và nếu có ai trong các bạn muốn nhân danh công chính mà trừng phạt và đặt lưới cửa lên thân cây độc dữ, hãy để kẻ đó xem các rễ cây,

Và quả thật, hắn sẽ thấy rễ của thiện và ác, của sum sê và cần cỗi, tất cả quyện vào nhau trong lòng đất im lặng.

Và các bạn thẩm phán, những kẻ hấn đúng.

Các bạn sẽ tuyên lời phán quyết nào trên người tuy lương thiện

trong thể xác nhưng là kẻ cắp trong tinh thần?

Các bạn sẽ ra hình phạt nào cho kẻ giết người trong thể xác nhưng là người bị giết trong tinh thần?

Và làm thế nào các bạn truy tố kẻ là một tên dối trá và là một gã áp bức đang hoạt động,

Nhưng lại là một người khổ sở và bị sỉ nhục?

Và làm thế nào các bạn trừng phạt kẻ mà sám hối đã lớn lao hơn hành động xấu xa của hắn?

Chẳng phải sám hối là công lý, cái được thực thi bởi chính luật pháp các bạn sẵn lòng phục vụ sao?

Thế nhưng các bạn không thể ra án sám hối cho người vô tội cũng như cất bỏ nó khỏi tâm hồn kẻ phạm tội.

Nó sẽ tự mình cất tiếng gọi trong đêm để con người có thể tỉnh giấc, đưa mắt đăm đăm nhìn bản thân.

Và các bạn, những kẻ am hiểu công lý, các bạn sẽ làm thế nào nếu không nhìn thấy mọi hành động dưới ánh sáng đầy đủ?

Chỉ lúc đó các bạn mới có thể hiểu rằng người kiên định và người sa ngã hoàn toàn chỉ là một con người đang đứng trong trời chạng vạng giữa ban đêm của yêu tinh nội tại và ban ngày của thần ngã nội tại của hắn,

Và hiểu rằng viên đá đặt nền của đền thờ không cao hơn viên đá thấp nhất trong nền móng của nó.

Chương 11 - Về Luật pháp

Lúc ấy, một luật sư nói, Nhưng còn về Luật pháp của chúng ta thì sao, thưa thầy.

Và ông đáp:

Các bạn vui mừng khi đặt ra luật pháp,

Thế nhưng các bạn mừng vui hơn khi vi phạm nó.

Y hệt trẻ em đang chơi bên bờ biển, xây lâu đài cát rồi phá hủy với tiếng cười rộn rã.

Nhưng trong khi các bạn xây lâu đài cát, biển mang thêm cát vào bờ, và khi các bạn phá hủy nó, biển cũng cất tiếng cười với các bạn.

Quả thật biển lúc nào cũng cất tiếng cười với người hồn nhiên.

Nhưng còn về những kẻ cuộc đời không là biển và luật pháp do con người làm ra không là lâu đài cát,

Đối với họ cuộc đời là tảng đá và luật pháp là dùi đục, họ dùng để tạc vào đó chân dung của mình thì sao?

Còn về những kẻ què quặt ghét người nhảy múa thì sao?

Còn về con bò yêu thương cái ách của nó, cho rằng hươu nai trong rừng là thứ lang thang lạc bầy thì sao?

Còn về con rắn già nua không thể lột vỏ, xem những con rắn khác là trần truồng không biết hổ thẹn thì sao?

Và còn về kẻ tới sớm trong tiệc cưới, khi đã no nê cùng thắm mệt, vừa bỏ về vừa nói rằng hết thảy tiệc tùng đều phạm luật và hết thảy

người dự tiệc đều phạm pháp thì sao?

Tôi biết nói gì về những kẻ ấy nếu không bảo rằng họ cũng đứng trong nắng nhưng quay lưng về phía mặt trời?

Họ chỉ thấy chiếc bóng của mình và chiếc bóng ấy là luật pháp của họ.

Mặt trời là gì đối với họ ngoài việc tạo ra những chiếc bóng?

Và đối với họ việc công nhận luật pháp hoàn toàn chỉ là cúi xuống nhìn theo chiếc bóng của mình dưới đất?

Nhưng các bạn, kẻ bước đi thẳng mặt với mặt trời, hình ảnh nào vẽ dưới đất giữ nổi đôi bàn chân mình?

Các bạn, kẻ du hành với gió, chong chóng xem chiều gió nào định hướng nổi lối mình đi?

Và luật lệ nào của con người ràng buộc nổi nếu các bạn bẻ gãy ách của mình nhưng không trên cửa nhà tù của người khác?

Và luật lệ nào các bạn sợ hãi nếu mình nhảy múa nhưng không vấp vào xiềng xích của người khác?

Và kẻ nào sẽ mang các bạn ra xét xử nếu mình tự xé tan quần áo nhưng không để nó trên lối đi của người khác?

Hỡi dân thành Orphalese, các bạn có thể hãm tiếng trống, làm chùng dây đàn, nhưng ai có thể ra lệnh cho chim đừng hát?

Chương 12 - Về Tự do

Và một nhà hùng biện thừa, Hãy nói cho chúng tôi về Tự do.

Và ông trả lời:

Tại cổng thành và bên các lò sưởi, tôi thấy các bạn sắp mình thờ phụng tự do của mình,

Như những kẻ nô lệ phủ phục trước bạo chúa và ca tụng hấn dù hấn đang giết họ.

Đúng thế, trong lùm cây đèn thờ và dưới bóng tường thành, tôi thường thấy kẻ tự do nhất trong các bạn đeo tự do của hấn như cái ách cái còng.

Và trái tim tôi ứa máu bên trong tôi; vì các bạn chỉ có thể tự do khi đối với các bạn ngay cả khát vọng tìm kiếm tự do cũng biến thành dây cương và khi các bạn thôi nói tới tự do như một mục đích và một thành tựu.

Các bạn sẽ quả thật tự do khi ngày ngày mình không có âu lo và đêm đêm mình không có thiếu thốn hoặc khổ sở.

Và đúng hơn, khi cuộc đời mình đang bị những thứ đó vây bủa, các bạn vẫn vươn lên bên trên chúng, không che đậy và chẳng bị ràng buộc.

Nhưng làm thế nào các bạn vươn lên bên trên ngày ngày và đêm đêm ấy nếu không tự bẻ gãy xiềng xích mà vào rặng đồng của hiểu biết các bạn đã quán chặt quanh giờ chính ngọ của mình?

Thật ra cái các bạn gọi là tự do chỉ là xiềng xích kiên cố nhất trong mọi xiềng xích dù khoen của nó lấp lánh trong nắng làm chói mắt các bạn.

Và nó hoàn toàn chỉ là mảnh vụn của bản ngã mình, phải vứt bỏ nó để các bạn có thể trở nên tự do.

Nếu nó là một luật lệ bất chính, phải hủy bỏ nó để cho luật lệ được viết lên trán các bạn bằng chính bàn tay mình.

Các bạn không thể xóa sạch nó bằng cách đốt hết sách luật, cũng không bằng cách lau sạch trán các thẩm phán dù có đổ hết nước biển lên người họ.

Và nếu đó là một kẻ chuyên quyền phải truất phế, trước hết hãy thấy cái ngai của hắn dựng lên trong lòng các bạn bị phá hủy.

Vì làm thế nào một bạo chúa có thể cai trị kẻ tự do và kẻ kiêu hãnh nếu không có sự chuyên quyền trong chính tự do của kẻ đó và sự hổ thẹn trong chính kiêu hãnh của kẻ đó.

Và nếu đó là mối âu lo phải vất bỏ, thì mối lo âu ấy là do các bạn chọn lựa chứ không phải bị áp đặt lên các bạn.

Và nếu đó là nỗi sợ hãi phải xua tan, thì chỗ ngồi của nỗi sợ hãi ấy ở trong lòng mình chứ không trong bàn tay của kẻ các bạn sợ hãi.

Quả thật, mọi cái đều chuyển động bên trong hữu thể các bạn bằng sự tự mình ôm ấp nửa vời và liên tục, cái khao khát và khiếp sợ, cái kinh tởm và yêu mến, cái muốn theo đuổi và muốn chạy trốn.

Những cái đó chuyển động trong lòng các bạn như ánh sáng và bóng tối theo từng cặp bám víu nhau.

Và khi bóng tối nhạt nhòa rồi mất hẳn thì ánh sáng đang lê thê lay lắt trở thành bóng tối của một ánh sáng khác.

Và cũng thế, tự do của các bạn khi không còn cái còng của nó nữa thì tự nó trở thành cái còng của một tự do lớn lao hơn.

Chương 13 - Về Lý trí và Đam mê

Và Nữ tư tế ấy lại cất tiếng thưa: Hãy nói với chúng tôi về Lý trí và Đam mê.

Và ông trả lời rằng:

Linh hồn các bạn rất thường là bãi chiến trường trên đó lý trí và óc phán đoán giao chiến với đam mê và lòng ham muốn.

Ước gì tôi có thể làm kẻ hòa giải trong linh hồn các bạn để mình có khả năng biến sự bất hòa và tranh chấp giữa các thành tố ấy thành đơn nhất và thành một giai điệu.

Nhưng làm sao tôi làm được việc đó nếu bản thân các bạn không là kẻ hòa giải, hay đúng hơn, không là người yêu thương hết thảy các thành tố trong bản thân mình?

Lý trí và đam mê là bánh lái và cánh buồm của linh hồn các bạn lúc đang vượt biển.

Nếu cánh buồm hoặc bánh lái hỏng, các bạn chỉ có thể vật vờ trôi giạt hay đứng yên một chỗ giữa trùng khơi.

Vì lý trí khi một mình thống trị là sức mạnh bị giam hãm; và đam mê khi không bị canh chừng là ngọn lửa cháy bùng bùng tới tự hủy.

Do đó, hãy để linh hồn nâng bốc lý trí lên tột đỉnh của đam mê để nó có thể hát ca.

Và hãy để nó định hướng đam mê bằng lý trí để đam mê có thể sống qua cuộc phục sinh hằng ngày của nó, giống như chim phượng hoàng vượt lên trên những tro than của chính nó.

Tôi muốn các bạn xem óc phán đoán và lòng ham muốn của mình

như hai vị khách quý trong nhà.

Chắc chắn các bạn sẽ không xem vị khách này danh giá hơn vị khách kia; vì kẻ nào ưu ái một vị sẽ đánh mất tình yêu và đức tin của cả hai.

Giữa vùng đồi, khi các bạn ngồi trong bóng mát hàng cây bạch dương, chung chia sự bình an thanh thản của cánh đồng và thảo nguyên xa xa, lúc ấy hãy để lòng mình thốt lên trong tịch lặng rằng, 'Thượng đế nghỉ ngơi trong lý trí.'

Và khi giông bão đến, cuồng phong rúng động rừng cây, sấm sét tuyên cáo về uy nghi của bầu trời, lúc ấy hãy để lòng mình thốt lên trong kinh hãi rằng, 'Thượng đế chuyển động trong đam mê.'

Và vì là hơi thở trong tinh cầu của Thượng đế và là chiếc lá trong rừng cây của Thượng đế, các bạn sẽ nghỉ ngơi trong lý trí và chuyển động trong đam mê.

Chương 14 - Về Đau đớn

Và một người nữ thừa rằng, Hãy nói cho chúng tôi về Đau đớn.

Và ông nói:

Đau đớn là hành động đập vỡ lớp vỏ cứng bọc kín sự hiểu biết của các bạn.

Y hạt của quả phải nứt để nhân của nó có thể phơi mình ra nắng, các bạn cũng phải biết tới đau đớn.

Và nếu các bạn có thể giữ lòng kinh ngạc trước những sự lạ hằng ngày trong cuộc đời mình, lúc đó nỗi đau dường như kỳ diệu chẳng kém niềm vui của các bạn.

Và các bạn sẽ chấp nhận các mùa của tâm hồn mình giống như các bạn luôn luôn chấp nhận bốn mùa đi qua cánh đồng.

Và các bạn sẽ với trái tim thanh thản ngắm trọn mùa đông cơ cực của lòng mình.

Phần lớn đau đớn của các bạn do mình tự chọn lấy.

Nó là liều thuốc đắng được lương y trong con người các bạn dùng để chữa lành bản ngã đang lâm bệnh

Do đó hãy tin nhiệm lương y và im lặng cùng trầm tĩnh uống phương thuốc ấy.

Vì bàn tay cứu chữa của lương y dù nặng và khắc nghiệt, được hướng dẫn bởi bàn tay dịu dàng của Đấng vô hình.

Và chiếc chén lương y mang tới, dù làm phỏng rất đôi môi các bạn, được nhào nặn bằng đất sét mà Thợ gốm ấy đã thấm ướt bằng

những giọt nước mắt thiêng liêng của chính Ngài.

Về Tự biết mình

Và một người nam thừa, Hãy nói cho chúng tôi về Tự biết mình.

Và ông trả lời rằng:

Trong thăm lặng lòng các bạn hiểu biết những bí mật của ngày ngày và đêm đêm,

Nhưng đôi tai các bạn khao khát âm thanh của sự hiểu biết trong lòng mình,

Các bạn muốn biết bằng ngôn từ những điều mình đã biết bằng ý nghĩ.

Các bạn muốn chạm ngón tay vào hình hài không che đậy của các giác mình mộng.

Và các bạn nên như thế.

Mạch nước ngầm của linh hồn cần phun lên và chạy rì rào ra biển;

Và kho báu ở chốn thẳm sâu vô tận trong các bạn nên bộc lộ trước mắt mỗi người.

Nhưng chớ dùng bàn cân để đo lường kho báu vô tri kiến ấy;

Và chớ tìm kiếm những sâu thẳm của hiểu biết ấy bằng cây sào và dây dò.

Vì bản ngã là biển cả không bờ và chẳng thể cân đo.

Đừng nói, "Tôi đã tìm thấy chân lý," nhưng đúng hơn, "Tôi tìm thấy một chân lý."

Đừng nói, 'Tôi đã tìm thấy lối đi của linh hồn,' nhưng đúng hơn, 'Tôi gặp linh hồn đi trên lối đi của tôi.'

Vì linh hồn đi trên muôn lối.

Linh hồn không đi theo đường thẳng, cũng chẳng mọc lên như cây sậy.

Linh hồn tự nó phô bày chính nó như đóa sen vô lượng cánh.

Chương 15 - Về Giảng dạy

Lúc ấy một tôn sư thưa, Hãy nói cho chúng tôi về Giảng dạy.

Và ông nói:

Không ai có thể vén lộ cho các bạn cái không nằm lơ mơ ngủ trong rạng đông hiểu biết của mỗi người.

Tôn sư, kẻ bước đi trong bóng mát của đèn thờ và giữa các đệ tử, chẳng cho mình triết nhưng cho đức tin cùng tình nhân ái của ông.

Nếu quả thật hiền giả, ông không mời các bạn vào ngôi nhà minh triết của chính ông nhưng dẫn các bạn tới ngưỡng cửa tâm trí của chính các bạn.

Nhà thiên văn học có thể nói với các bạn hiểu biết của chính ông về không gian nhưng không thể cho các bạn hiểu biết đó.

Nhạc sĩ có thể hát cho các bạn nghe tiết điệu trên khắp không gian nhưng không thể cho các bạn đôi tai bắt được tiết điệu ấy cũng như giọng nói lặp lại nó.

Và kẻ thành thạo khoa số học có thể nói về các lãnh vực của trọng lượng và đo lường nhưng không thể hướng dẫn các bạn đi tới đó.

Vì thị kiến của người này không thể cho người kia mượn đôi cánh.

Và vì mỗi người các bạn đứng một mình trong sự hiểu biết của Thượng đế, nên hẳn phải một mình trong am hiểu của hẳn về Thượng đế cũng như về trần thế.

Về Tình bạn

Và một người tuổi trẻ thưa, Hãy nói cho chúng tôi về Tình bạn.

Và ông đáp lại rằng:

Người bạn là những cần thiết của các bạn được đáp ứng.

Hắn là cánh đồng các bạn gieo với tình yêu thương và gặt với lòng biết ơn.

Và hắn là bàn ăn và chỗ bên lò sưởi của các bạn.

Vì các bạn đi tới hắn với cơn đói và các bạn tìm nơi hắn sự bình an.

Khi người bạn bộc lộ tâm tư, các bạn đừng ngại nói tiếng 'không đúng' trong tâm tư mình, cũng đừng giữ lại tiếng 'đúng vậy'.

Và khi hắn im lặng, lòng bạn đừng thôi lắng nghe lòng hắn.

Vì chẳng cần tới ngôn từ, trong tình bạn mọi ý nghĩ, mọi khát vọng, mọi kỳ vọng được nảy sinh và chia sẻ với nỗi hân hoan không lời tán thưởng tung hô.

Khi xa cách người bạn, các bạn chớ phiền muộn;

Vì cái các bạn yêu mến nhất nơi người bạn có thể lộ rõ hơn khi hắn vắng mặt, như ngọn núi lộ rõ hơn cho người leo núi khi nhìn từ đồng bằng.

Và trong tình bạn đừng có mục đích nào ngoài việc đào sâu thêm tinh thần.

Vì tình yêu chỉ tìm cách bộc lộ bí ẩn của chính nó thì không phải tình yêu, mà là chiếc lưới tung ra: và chỉ bị mắc vào những thứ chẳng biết để làm gì.

Và hãy dành cho người bạn những đáp ứng tối đa.

Nếu hắn muốn biết con nước ròng của các bạn, hãy cho hắn biết

luôn con nước lớn.

Vì người bạn là cái gì mà các bạn tìm tới hấn để giết thì giờ?

Hãy thường tìm tới hấn để sống những giờ phút với hấn.

Vì chính cái của hấn làm đầy cái thiếu thốn nhưng không làm đầy sự trống rỗng của các bạn.

Và trong dịp ngọt của tình bạn, hãy có tiếng cười và chia sẻ những thú vui.

Vì trong giọt sương của những vật nhỏ nhoi, tâm hồn tìm thấy ban mai của nó và tươi mát lại.

Chương 16 - Về Trò chuyện

Và lúc ấy, một học giả thưa, Xin hãy nói về Trò chuyện.

Và ông trả lời rằng:

Các bạn trò chuyện khi chẳng còn hòa thuận với ý nghĩ mình.

Và khi chẳng thể ở lâu hơn trong quạnh quẽ của tâm hồn, các bạn sống trên môi, và âm thanh là thú tiêu khiển và trò giải trí.

Và trong phần lớn cuộc trò chuyện, suy tư bị giết chết một nửa.

Vì ý nghĩ là chim trời, trong chiếc lồng ngôn từ nó quả thật có thể xoè cánh nhưng chẳng thể bay.

Trong các bạn, có những người tìm tới kẻ hay nói, vì sợ cô đơn.

Vì thanh vắng của cô đơn bộc lộ bản ngã trần trụi trước mắt mình, và họ muốn chạy trốn.

Và có những người trò chuyện không có kiến thức hoặc suy nghĩ trước nhưng vén lộ một chân lý chính họ cũng chẳng hiểu biết.

Và có những người có chân lý bên trong mình nhưng không thể nói thành lời.

Nơi lồng ngực của những người đó có thần khí cư trú trong thình lạng đầy nhịp điệu.

Khi gặp một người bạn bên vệ đường hay giữa chợ, hãy để thần khí trong các bạn lay động đôi môi và điều khiển lưỡi mình.

Hãy để tiếng nói trong tiếng nói của các bạn nói tới tai của tai hấn;

Vì linh hồn hẳn sẽ giữ chân lý của tâm hồn bạn như hương vị của rượu nho được tưởng nhớ,

Khi màu rượu bị lãng quên và bình rượu không còn.

Về Thời gian

Và một nhà thiên văn học nói, Thưa thầy, còn về Thời gian thì sao?

Ông đáp:

Các bạn muốn đo lường thời gian, cái mệnh mông vô hạn và chẳng thể đo lường.

Các bạn muốn điều chỉnh hạnh kiểm và thậm chí điều khiển diễn tiến của tinh thần mình theo giờ và theo mùa.

Các bạn muốn biến thời gian thành con nước để hai bên bờ các bạn ngồi ngắm dòng trôi.

Nhưng cái vô tận trong các bạn nhận biết sự vô tận của cuộc đời.

Và biết rằng hôm qua chỉ là ký ức của hôm nay và ngày mai là giấc mộng của hôm nay.

Và rằng cái hát ca và chiêm nghiệm trong các bạn vẫn ở giữa các giới hạn của khoảnh khắc đầu tiên khi tung vãi tinh tú vào không gian.

Ai trong các bạn chẳng cảm thấy sức mạnh tình yêu của mình vô hạn?

Lại chẳng cảm thấy chính tình yêu ấy, dù vô hạn, vẫn bị gói trọn bên trong tâm điểm của hữu thể mình, và đang chuyển động không từ ý nghĩ yêu đương này tới ý nghĩ yêu đương khác, cũng không từ hành động yêu đương này tới hành động yêu đương khác?

Và phải chăng thời gian cũng y hệt tình yêu, đều không thể phân chia và không đi theo từng bước?

Nhưng nếu trong ý nghĩ các bạn phải đo thời gian bằng các mùa, hãy để mỗi mùa bao phủ mọi mùa,

Và để hôm nay ôm ấp quá khứ với hồi tưởng và tương lai với khát khao.

Chương 17 - Về Thiện và Ác

Và một trưởng lão trong thành thừa, Hãy nói cho chúng tôi về Thiện và Ác.

Và ông trả lời:

Về thiện trong các bạn, tôi có thể nói, còn về ác thì không thể.

Vì ác là gì, hay chỉ là thiện bị hành hạ bởi cơn đói và cơn khát của chính nó?

Quả thật, khi lâm cơn đói, thiện tìm kiếm thực phẩm cả nơi hang hốc tối tăm, và khi lâm cơn khát, thiện uống cả nước ao tù đọng.

Các bạn thiện khi làm một với bản thân.

Nhưng khi không làm một với bản thân, các bạn không ác.

Vì ngôi nhà bị phân chia không là sào huyệt của trộm cướp; nó đơn giản chỉ là ngôi nhà bị phân chia.

Và con tàu không bánh lái có thể lang thang vật vờ giữa những hòn đảo hiểm nguy nhưng nó không chìm xuống biển.

Các bạn thiện khi phấn đấu để cho đi bản thân,

Nhưng các bạn không ác khi mưu lợi cho mình.

Vì khi ra sức kiếm lợi các bạn đơn giản chỉ là rễ cây bám víu lòng đất và bú mút ngược nó.

Chắc chắn quả trên cây không thể bảo rễ, 'Người hãy giống như ta, chín mọng và mãi mãi cho đi sự dồi dào của người.'

Vì đối với quả cho đi là thiết yếu, còn đối với rẽ thiết yếu là nhận vào.

Các bạn thiện khi hoàn toàn tỉnh thức trong lời nói ra.

Nhưng các bạn không ác khi ngủ với lưới động đậy không chủ đích.

Vì ngay cả lời nói lấp bấp cũng làm mạnh chiếc lưới yếu đuối.

Các bạn thiện khi đi kiên quyết tới mục tiêu của mình với bước chân vững cảm.

Nhưng các bạn không ác khi đi khập khễnh theo hướng đó,

Vì ngay cả kẻ khập khễnh cũng không đi giật lùi.

Nhưng các bạn, kẻ mạnh mẽ nhanh nhẹn, hãy để ý chớ đi khập khễnh trước người què, đừng tưởng làm như thế là tử tế.

Các bạn thiện bằng vô vàn cách, và các bạn không ác khi các bạn không thiện.

Các bạn chỉ đang lang thang rong chơi và lưới biếng chậm chạp.

Đáng tiếc cho hươu không thể dạy sự nhanh nhẹn cho rùa.

Trong niềm khát khao bản ngã vĩ đại của các bạn có sẵn thiện tính, và niềm khát khao ấy có trong hết thảy các bạn.

Nhưng trong một số người, niềm khát khao ấy là dòng thác chảy ào ạt ra biển, mang theo bí mật của đèo cao và khúc hát của rừng sâu.

Và trong những người khác, nó là con nước lặng lẽ chảy lạc loài ở những khúc quanh, và uốn mình nấn ná trước khi rướn tới bờ biển.

Nhưng kẻ khát khao nhiều đừng nói với kẻ khát khao ít rằng, 'Vì sao người chậm chạp với ngập ngừng?'

Vì người thiện chân chính không hỏi người trần truồng rằng, 'Quần áo người đâu?' hay hỏi người vô gia cư rằng, 'Nhà của người bị chuyện gì thế?'

Chương 19 - Về Cầu nguyện

Lúc ấy, một Nữ tư tế thưa. Hãy nói cho chúng tôi về Cầu nguyện.

Và ông trả lời rằng:

Các bạn cầu nguyện khi bí bách khổ sở và trong hoàn cảnh túng thiếu của mình; ước gì các bạn cũng cầu nguyện lúc chan chứa hân hoan và trong những ngày dư dật.

Vì cầu nguyện là gì nếu chẳng phải là dàn trải bản thân vào tinh không sinh động?

Và nếu nó làm cho các bạn được ủi an khi rót đêm tối của mình vào không gian thì nó cũng khiến cho các bạn được sướng vui khi rót vào đó rạng sáng của lòng mình.

Và cho dù các bạn chỉ có thể nức nở khi linh hồn truyền lệnh hãy cầu nguyện, nó sẽ thúc cho các bạn khóc và khóc nữa đi, cho tới khi bật lên tiếng cười.

Khi cầu nguyện, các bạn vươn lên trên không trung để hội ngộ những kẻ giờ ấy cũng đang cầu nguyện, những kẻ các bạn chỉ có thể gặp gỡ trong cầu nguyện.

Do đó, hãy để cho cuộc viếng thăm đền thờ vô hình ấy đơn thuần là trạng thái ngất ngây và đồng cảm ngọt ngào.

Vì nếu vào đền thờ với mục đích cầu xin, các bạn sẽ chẳng nhận được gì:

Và nếu vào đền thờ để hạ mình xuống, các bạn sẽ không được nâng lên:

Hoặc cho dẫu vào đền thờ chỉ để khẩn nài cái tốt lành cho người

khác, các bạn cũng sẽ không được nghe.

Tôi không thể dạy các bạn làm thế nào cầu nguyện bằng lời.

Thượng đế không lắng nghe lời của các bạn nếu chính Ngài không thốt chúng ra qua đôi môi các bạn.

Nhưng các bạn, kể được sinh từ núi non rừng sâu và biển cả, có thể tìm thấy lời cầu nguyện của chúng trong trái tim mình.

Và nếu hoàn toàn lắng tai trong tĩnh mịch trời đêm, các bạn sẽ nghe chúng thầm lặng nói rằng:

'Hỡi Thượng đế của chúng tôi, ngài là bản ngã được chấp cánh của chúng tôi, chính ý muốn của ngài trong chúng tôi đang muốn.

'Chính ước vọng của ngài trong chúng tôi đang ước.

'Chính thôi thúc của ngài trong chúng tôi sẽ biến đêm đêm của chúng tôi, vốn là của ngài, thành ngày ngày, cũng là của ngài.

'Chúng tôi không thể xin ngài điều gì vì ngài biết tường tận mọi nhu cầu trước khi chúng nảy sinh trong chúng tôi:

'Ngài là sự thiếu thốn của chúng tôi: và trong lúc ban thêm cho chúng tôi bản thân ngài, ngài ban cho chúng tôi tất cả.'

Chương 22 - Về Lạc thú

Lúc ấy, có nhà ẩn tu mười năm mới ghé qua thành một lần, bước ra thưa, Hãy nói cho chúng tôi về Lạc thú.

Và ông trả lời rằng:

Lạc thú là bài ca tự do

Nhưng nó chẳng là tự do.

Lạc thú là sự trở hoa những khát khao của các bạn,

Nhưng nó chẳng là quả của chúng.

Lạc thú là chiều sâu lên tiếng gọi chiều cao,

Nhưng nó chẳng là chiều sâu cũng chẳng chiều cao.

Lạc thú là vật trong lồng chấp cánh,

Nhưng nó chẳng là không gian bị vây quanh.

Phải, quả đúng thế, lạc thú là bài ca tự do.

Và tôi sẵn lòng muốn các bạn hát bài ca ấy với tất cả con tim nhưng tôi không muốn trong khi hát các bạn đánh mất tâm hồn.

Trong các bạn, có vài người trẻ, tìm kiếm lạc thú như thể nó là tất cả, và họ bị phán xét cùng quở trách.

Tôi không muốn phán xét cũng chẳng quở trách họ. Tôi muốn họ tìm kiếm.

Vì họ sẽ tìm thấy lạc thú, nhưng không chỉ một mình nó.

Lạc thú có bảy chị em, trong đó kẻ kém đẹp nhất cũng mỹ miều hơn lạc thú.

Các bạn chưa từng nghe chuyện người đào rễ cây trong lòng đất và tìm thấy kho báu sao?

Và trong các bạn, có vài người già, nhớ lại lạc thú với lòng hối tiếc như lỗi lầm đã phạm khi uống rượu say.

Nhưng hối tiếc là hành động làm ảm đạm tâm trí và không là sự nghiêm khắc trừng phạt nó.

Họ nên nhớ lại lạc thú với lòng biết ơn, như chúng là vụ gặt mùa hạ.

Nhưng nếu hối tiếc làm khuây khỏa họ, cứ để họ được khuây khỏa.

Và trong các bạn, có những người không trẻ để tìm kiếm cũng chẳng già để nhớ lại;

Với lòng sợ hãi việc tìm kiếm lẫn việc nhớ lại, họ lánh xa mọi lạc thú để khỏi bỏ bê hay xúc phạm linh hồn.

Nhưng ngay trong hành động xa lánh ấy đã có lạc thú.

Và như thế, họ cũng tìm thấy kho báu dù họ đào rễ cây với hai bàn tay run rẩy.

Nhưng nói cho tôi biết, ai là kẻ có thể xúc phạm linh hồn?

Chim sơn ca có xúc phạm trời đêm thanh vắng, hay đom đóm có xúc phạm các vì sao?

Và lửa cùng khói có chất nặng lên gió?

Các bạn tưởng linh hồn là ao tĩnh lặng có thể bị cây sào khuấy động?

Thông thường, khi tự mình khước từ lạc thú, các bạn chỉ tích trữ khát vọng ấy vào chỗ sâu kín của hữu thể mình?

Ai biết được cái dường như bị gạt bỏ hôm nay đang ngóng đợi một ngày mai?

Ngay cả thân xác các bạn cũng biết rõ di sản cùng nhu cầu chính đáng của nó và không bị đánh lừa.

Và thân xác là cây đàn của linh hồn các bạn.

Và cả hai hợp tấu khúc nhạc dịu êm hay cùng phát ra âm thanh hỗn loạn.

Và giờ đây, các bạn tự hỏi lòng mình, 'Làm sao phân biệt trong lạc thú cái tốt và cái không tốt?'

Hãy ra cánh đồng và vào khu vườn, các bạn sẽ hiểu lạc thú của ong là hút mật hoa.

Nhưng lạc thú của hoa là trao mật cho ong.

Và đối với ong, hoa là suối nguồn sự sống,

Và đối với hoa, ong là sứ giả tình yêu.

Và đối với cả hai, hoa với ong, cho với nhận lạc thú là thiết yếu với ngất ngây.

Hỡi dân thành Orphalese, hãy như hoa với ong an trú trong lạc thú của mình.

Chương 20 - Về Cái đẹp

Và một thi sĩ thưa, Hãy nói cho chúng tôi về Cái đẹp.

Và ông trả lời:

Nơi đâu các bạn tìm kiếm cái đẹp, và làm sao các bạn thấy được nàng nếu chính nàng không là lối đi và kẻ hướng dẫn các bạn?

Và các bạn sẽ nói thế nào về nàng nếu nàng không là kẻ dệt nên ngôn từ của các bạn?

Người sâu khổ và người chấn thương nói, 'Cái đẹp tử tế và dịu dàng,

Như bà mẹ trẻ e thẹn về vinh quang của mình, nàng bước đi giữa chúng ta.'

Và người đam mê nói, 'Không đúng, cái đẹp mạnh mẽ và dễ sợ,

Như bão tố, nàng làm rung động mặt đất bên dưới chúng ta và bầu trời bên trên chúng ta.'

Người từng nỗ lực và thắm mệt nói, 'Cái đẹp là tiếng thì thầm dịu êm. Nàng nói trong linh hồn chúng ta,

Tiếng nói của nàng chìm trong lớp lớp im lặng của chúng ta, như tia sáng yếu ớt run rẩy trong trong hải hùng của bóng tối.'

Còn kẻ hiểu động nói, 'Chúng ta từng nghe nàng hét lớn giữa núi non trùng điệp,

Và sau tiếng hét ấy là âm thanh vó ngựa, tiếng đập cánh cùng tiếng rống của bầy sư tử.'

Ban đêm, người tuần canh trong thành nói. 'Cái đẹp sẽ hiện lên từ phương đông với bình minh.'

Và ban trưa, người lao nhọc cùng kẻ bộ hành nói, 'Chúng tôi đã thấy nàng ngã mình trên mặt đất từ khung cửa sổ hoàng hôn.'

Và trong mùa đông, người bị tuyết vây phủ nói, 'Nàng sẽ đến với mùa xuân đang lao lên các ngọn đồi.'

Và trong hơi nóng mùa hạ, người thợ gặt nói, 'Chúng tôi vừa thấy nàng nhảy múa với lá mùa thu, và chúng tôi đã thấy tuyết đóng từng đốm trên mái tóc nàng.'

Đó là những điều các bạn nói về cái đẹp.

Nhưng thật ra các bạn không nói về nàng, chỉ nói tới các nhu cầu chưa thỏa.

Và cái đẹp chẳng là nhu cầu mà là ngất ngây.

Nó chẳng là miệng đang khát cũng chẳng là bàn tay trống không chìa tới trước.

Thay vì thế, là tâm hồn rực cháy và linh hồn say mê.

Nó chẳng là hình ảnh các bạn có thể nhìn, cũng chẳng là bài ca có thể nghe,

Nó chẳng là nhựa bên trong vỏ cây bị rạch, cũng chẳng là đôi cánh gắn vào móng vuốt,

Thay vì thế, là khu vườn luôn luôn đơm hoa và đàn thiên thần mãi mãi bay lượn.

Hỡi dân thành Orphalese, cái đẹp là cuộc đời khi cuộc đời vén chiếc mạng che khuôn mặt thánh thiện của nó.

Nhưng các bạn là cuộc đời và các bạn là chiếc mạng.

Cái đẹp là vĩnh cửu đắm đắm soi mình trong gương,

Nhưng các bạn là vĩnh cửu và các bạn là chiếc gương.

Chương 21 - Về Tôn giáo

Và một tư tế cao niên thưa, Hãy nói cho chúng tôi về Tôn giáo.

Và ông nói:

Hôm nay, tôi có từng nói tới điều nào khác?

Phải chăng tôn giáo là hết thảy các hành động và mọi suy xét.

Và phải chăng cũng không phải hành động hay suy xét mà chỉ là những thắc mắc và kinh ngạc nảy sinh từng phút từng giây trong linh hồn, cả những lúc hai bàn tay đang đẽo đá hay canh củi?

Ai có thể tách rời đức tin với hành động, hoặc niềm tin với công việc?

Ai có thể trải giờ giấc ra trước mặt và nói: 'Giờ này dành cho Thượng đế và giờ này dành cho chính tôi; Giờ này dành cho linh hồn tôi và giờ kia dành cho thân xác tôi?'

Kẻ chỉ khoác lấy đạo đức như một thứ quần áo tốt lành nhất của mình thì nên trần truồng.

Gió và nắng sẽ không làm rách lỗ nào trên da hấn.

Và kẻ nào tự xác định hạnh kiểm mình bằng luân lý, là giam trong lồng con chim biết hót của hấn.

Bài ca tự do nhất không tới qua chấn song và dây kẽm gai.

Và kẻ nào xem việc thờ phượng là cửa sổ để mở ra cũng để đóng lại, là người chưa hề ghé thăm ngôi nhà linh hồn mình nơi mọi cửa sổ mở suốt từ bình minh này qua bình minh nọ.

Cuộc sống hằng ngày của các bạn là đền thờ và là tôn giáo của các bạn.

Khi nào vào đền thờ ấy, hãy mang theo mọi thứ mình có.

Hãy mang theo cày và lò rèn, vồ và cây đàn.

Những thứ các bạn làm ra vì nhu cầu thiết yếu hay để thích thú say mê.

Vì trong thị kiến, các bạn không thể vượt quá bên trên những thành tựu của mình cũng không thể sa xuống thấp hơn những thất bại của mình.

Và hãy mang theo với các bạn toàn thể loài người:

Vì trong tôn thờ, các bạn không thể bay cao hơn những hi vọng của họ cũng không thể hạ mình xuống thấp hơn những tuyệt vọng của họ.

Và nếu các bạn biết rằng Thượng đế không ở đó làm kẻ giải những bí ẩn,

Thì tốt hơn, hãy nhìn chung quanh mình, các bạn sẽ thấy Ngài đang vui đùa với con cái của các bạn.

Và hãy nhìn lên không gian, các bạn sẽ thấy Ngài đang dạo bước trên mây, đang dang tay trong tia chớp và đang hạ xuống trong mưa.

Các bạn sẽ thấy Ngài đang mỉm cười trong đóa hoa, rồi đang đứng dậy và đang vẫy tay trong cây cối.

Chương 22 - Về Cái chết

Lúc ấy, Almitra phát biểu rằng, Giờ đây chúng tôi xin hỏi về Cái chết.

Và ông nói:

Các bạn muốn biết về bí mật của Cái chết.

Nhưng làm sao các bạn thấy được nó nếu không tìm kiếm nó trong lòng sự sống?

Chim cú mắt sáng ban đêm lại mù ban ngày, không thể vén lộ bí nhiệm của ánh sáng.

Nếu các bạn quả thật muốn trông thấy thần chết, hãy mở rộng tâm hồn cho hình hài sự sống.

Vì sống và chết là một, như sông với biển là một.

Trong sâu thẳm của hy vọng và khát vọng đã có sự hiểu biết thâm lặng của các bạn về cái bên kia;

Và như hạt mầm ngủ mơ dưới tuyết, trái tim các bạn đang mộng thấy mùa xuân.

Hãy tin cậy giấc mộng vì trong chúng ẩn giấu chiếc cổng vào vĩnh cửu.

Nỗi sợ hãi cái chết của các bạn không là gì cả, chỉ là sự run rẩy của kẻ chăn cừu khi đứng trước một đức vua sắp đặt bàn tay lên người hấn để vinh danh.

Chẳng phải bên dưới sự run rẩy ấy kẻ chăn cừu không hân hoan về việc hấn sẽ mang dấu hiệu của nhà vua?

Vì chết là gì nếu không là đứng trần truồng trong gió và tan chảy trong nắng?

Và ngưng thở là gì nếu không là giải phóng hơi thở khỏi những đợt thủy triều liên miên lên xuống của nó, để hơi thở có thể vươn lên và trải rộng cùng tìm kiếm Thượng đế, chẳng còn vướng bận?

Chỉ khi nào uống nơi dòng sông im lặng ấy, lúc đó các bạn mới thật sự hát ca.

Và khi nào lên tới đỉnh núi, lúc đó các bạn mới bắt đầu leo.

Và khi nào đất đòi lại chân tay, lúc đó các bạn mới thật sự nhảy múa.

Chương 23 - Giã từ

Và lúc này trời đã buổi tối.

Và Almitra nữ hầu thị nói, Phúc thay cho ngày này và nơi này cùng linh hồn của thầy đã lên tiếng.

Và ông đáp lại: Có phải tôi là kẻ đã nói?

Tôi cũng chẳng phải là người đã lắng nghe sao?

Kẻ đó Almustafa bước xuống các bậc cấp Đền thờ và mọi người đi theo ông. Và ông đi tới con tàu rồi lên đứng trên boong.

Và trong khi thêm lần nữa đối diện với dân chúng, ông cất cao giọng, nói rằng:

Hỡi dân thành Orphalese, gió ra lệnh cho tôi rời xa các bạn.

Tôi chẳng vội vàng như gió nhưng cũng phải đi.

Chúng ta, những kẻ phiêu du, những kẻ tìm hoài kiếm mãi một lối đi hiu quạnh hơn, chẳng bắt đầu một ngày ở chỗ hôm qua mình vừa kết thúc; và chẳng mặt trời mọc nào tìm thấy chúng ta ở chỗ hôm trước nó vừa lặn, rời bỏ chúng ta.

Cả trong lúc mặt đất say ngủ chúng ta vẫn lãng du.

Chúng ta là những hạt mầm của loại cây ngoan cường bền bỉ, và chính với sự chín muồi và toàn mãn của tâm hồn mỗi người mà chúng ta được trao cho gió và tung vãi khắp nơi.

Ngán ngùi thay những ngày tôi ở giữa các bạn, lại càng ngán ngùi hơn nữa những lời tôi đã nói.

Nhưng nếu tiếng nói của tôi phôi pha trong đôi tai các bạn và tình yêu của tôi biến mất trong ký ức của các bạn, lúc đó tôi sẽ quay lại lần nữa.

Và lúc đó, với tâm hồn dư dật hơn, đôi môi qui thuận linh hồn hơn, tôi sẽ nói.

Vâng, tôi sẽ quay lại cùng với con nước triều lên.

Cho dầu cái chết có thể che giấu tôi, cho dầu sự im lặng lớn lao hơn bao phủ tôi, tôi sẽ thêm lần nữa tìm kiếm sự am hiểu của các bạn.

Và cuộc tìm kiếm ấy sẽ chẳng vô ích.

Nếu những điều tôi từng nói là chân lý, chân lý ấy sẽ tự bộc lộ chúng bằng tiếng nói rõ ràng hơn, và bằng những lời thân thuộc với ý nghĩ của các bạn hơn.

Tôi đi với gió, hỡi dân thành Orphalse, nhưng chẳng xuống chốn hư không;

Và nếu hôm nay không đáp ứng trọn vẹn nhu cầu của các bạn cùng tình yêu của tôi, cứ xem đây là lời ước hẹn cho một ngày khác.

Nhu cầu của con người biến đổi nhưng tình yêu và khát vọng thì không, nên tình yêu sẽ làm cho nhu cầu được thỏa nguyện.

Do đó, các bạn nên biết rằng từ chốn im lặng lớn lao hơn tôi sẽ quay lại.

Màn sương trôi dạt lúc hừng đông, và biến mất chỉ để lại hạt sương trên đồng nội, rồi chúng sẽ bốc lên tụ lại làm mây và rơi xuống thành mưa.

Và tôi chẳng khác gì sương.

Trong trời đêm thanh vắng, tôi từng dạo bước trên các con đường

trong thành này và linh hồn tôi từng vào nhà của các bạn.

Và tiếng đập của trái tim các bạn từng ở trong trái tim tôi, hơi thở các bạn từng ở trên mặt tôi, và tôi biết hết tất cả các bạn.

Đúng thế, tôi biết tới niềm vui cùng nỗi đau của các bạn, và giấc mộng của các bạn lúc đang ngủ là giấc mộng của tôi.

Và tôi thường, rất thường, ở giữa các bạn như hồ nước giữa núi non.

Tôi phản chiếu các đỉnh cao vời vợi cùng những cạnh sườn khúc khuỷu bên trong các bạn, và thậm chí từng đàn ý nghĩ cùng khát vọng lũ lượt kéo nhau đi qua các bạn.

Và đến với tĩnh lặng của tôi là tiếng cười của con cái các bạn trong những con suối và khát khao của nam thanh nữ tú các bạn trong những dòng sông.

Và khi đến chốn sâu thẳm của lòng tôi, những suối cùng sông ấy chẳng những không thôi ca hát,

Mà còn ngọt ngào hơn mọi tiếng cười và lớn lao hơn mọi khát khao từng đến với tôi.

Nó là cái vô biên vô tận bên trong các bạn,

Nó là con người mệnh mông trong đó các bạn chỉ là những tế bào và những đường gân số thịt, không hơn cũng chẳng kém.

Nó ở trong mọi lời ca các bạn đang hát nhưng là nhịp đập vô thanh.

Chính trong con người mệnh mông đó các bạn mệnh mông.

Và trong khi nhìn thấy nó tôi nhìn thấy các bạn cùng yêu thương các bạn.

Vì những khoảng cách nào tình yêu có thể vươn tới nếu chúng không ở trong tinh cầu mệnh mệnh đó?

Thị kiến nào, kỳ vọng nào và giả dụ nào có thể bay vút quá đường bay ấy?

Con người mệnh mệnh trong các bạn y hết cây sồi khổng lồ phủ đầy hoa táo.

Sức mạnh của nó buộc chặt các bạn vào trần gian, hương thơm của nó nâng các bạn lên không gian, và trong bền vững của nó, các bạn bất diệt.

Các bạn từng được bảo rằng, giống như sợi xích, các bạn yếu không kém khoen xích yếu nhất,

Nhưng đó chỉ mới một nửa sự thật. Các bạn cũng mạnh không kém khoen xích mạnh nhất.

Đánh giá các bạn qua hành vi nhỏ nhất nhất là ước đoán sức mạnh của đại dương qua tính mong manh của bọt biển.

Phán xét các bạn qua những thất bại là đổ lỗi cho các mùa thời tiết bất thường.

Đúng thế, các bạn giống như biển,

Dù những con tàu mắc cạn đang chờ thủy triều để lên bờ các bạn, nhưng giống như biển, các bạn không thể hối thúc con nước của mình.

Và các bạn cũng giống như các mùa,

Dù trong mùa đông của mình các bạn phủ nhận mùa xuân,

Nhưng mùa xuân đang nghỉ ngơi bên trong các bạn, nó mỉm cười lúc ngủ lơ mơ và chẳng cảm thấy phiền lòng.

Đừng nghĩ rằng tôi nói như thế để các bạn có thể bảo nhau, 'Ông ấy ca tụng chúng ta hay quá. Ông ấy chỉ thấy cái tốt lành bên trong chúng ta.'

Tôi chỉ nói ra lời những gì bản thân các bạn đã biết trong ý nghĩ.

Và am hiểu bằng lời là gì nếu không chỉ là chiếc bóng của am hiểu không lời?

Ý nghĩ của các bạn cùng lời nói của tôi là những con sóng nổi lên từ một ký ức bị phong kín đang lưu giữ các ghi chép những ngày đã qua của chúng ta.

Và của những ngày ngày cổ sơ khi đất không biết tới chúng ta, cũng không biết chính nó.

Và của những đêm đêm khi đất vật vã hoang mang.

Các hiện giả đã đến nơi này và cho các bạn khôn ngoan của họ. Còn tôi, tôi đến đây để lấy đi khôn ngoan của các bạn.

Và xem kìa, tôi đã tìm thấy cái lớn lao hơn khôn ngoan.

Nó là tinh thần bùng cháy trong các bạn, luôn luôn góp nhặt thêm nữa cho chính nó.

Trong khi không để ý tới tầng trưởng ấy, các bạn than phiền ngày tháng của mình đang tàn tạ.

Nó là sự sống trong cuộc truy tầm sự sống nơi các thân xác sợ hãi huyết mộ.

Nơi đây chẳng có huyết mộ nào.

Những núi non cùng bình nguyên này là chiếc nôi và đá đỡ chân.

Khi nào các bạn đi qua cánh đồng an táng tổ tiên, hãy nhìn thật kỹ nơi đó, sẽ thấy mình cùng con cái đang tay trong tay nhảy múa.

Thật vậy, các bạn thường làm mình vui vẻ mà chẳng biết.

Những kẻ khác đã đến nơi này và vì những lời vàng ngọc họ hứa với đức tin của các bạn khiến các bạn hiến cho họ của cải, quyền lực và vinh quang.

Còn tôi, tôi cho các bạn không tới một lời hứa vậy mà các bạn đã rất hào phóng với tôi.

Các bạn đã cho tôi nỗi khát khao đi theo cuộc đời.

Chắc chắn đối với một người, không món quà nào lớn lao hơn cái biến mọi mục đích của hắn thành đôi môi khô và trọn cả cuộc đời thành nguồn nước.

Và trong cái đó đã có vinh dự cùng phần thưởng của tôi.

Nên hễ khi nào tới uống nơi nguồn ấy, tôi thấy mặt nước sinh động cũng đang khát;

Và nó uống tôi khi tôi đang uống nó.

Trong các bạn, vài người cho rằng tôi không nhận tặng phẩm vì quá kiêu hãnh và quá ngại ngùng.

Quả thật đối với việc nhận thù lao tôi rất kiêu hãnh, nhưng đối với tặng phẩm thì không.

Dù tôi từng ăn dâu giữa các ngọn đồi trong khi hẳn các bạn muốn tôi ngồi bên cạnh bàn ăn của các bạn.

Và từng ngủ nơi cổng đền thờ trong khi hẳn các bạn vui mừng cho tôi nướng náu trong nhà mình.

Nhưng chẳng phải lòng ưu ái của các bạn đối với ngày ngày và đêm đêm của tôi đã làm thức ăn ra dị ngọt nơi miệng tôi và vây phủ giấc ngủ tôi bằng những cảnh mộng sao?

Vì cái đó, tôi chúc cho các bạn được ân phúc nhất:

Các bạn cho tôi rất nhiều nhưng chẳng chút nào biết mình đã cho.

Thật vậy, lòng tốt mà dăm dăm soi mình trong gương sẽ hóa thành tảng đá.

Và hành vi thiện mà tự gọi mình bằng những danh xưng êm ái sẽ trở thành cái sinh ra lời nguyên rủa.

Và trong các bạn, vài người từng cho rằng tôi lạnh nhạt và say sưa sự cô đơn của mình.

Và các bạn từng nói, "Ông ấy hội họp với cỏ cây trong rừng chứ không với loài người.

Ông ấy ngồi một mình trên đỉnh đồi, ngó xuống thành phố chúng ta.'

Thật thế, tôi đã leo lên các ngọn đồi và dạo bước những chốn heo hút.

Làm thế nào tôi có thể nhìn các bạn nếu không từ một chỗ rất cao hay cách một khoảng rất xa?

Làm sao một người có thể thật sự ở gần nếu hẳn không ở xa?

Và trong các bạn, có những người khác đã gọi tôi không bằng câu nói gọn gàng, họ bảo:

'Hỡi người xa lạ, hỡi người xa lạ, hỡi người yêu thương những chiều cao không thể với tới, tại sao ông nấu mình giữa những đỉnh núi nơi chim đại bàng làm tổ?

'Tại sao ông tìm kiếm cái không thể đạt tới?

'Cơn bão nào ông đánh bắt bằng lưới của mình?

'Và loài chim mơ hồ nào ông săn bắt giữa bầu trời?

'Hãy tới đây làm một với chúng tôi,

'Hãy xuống đây làm người cơn đói bằng bánh mì và làm dịu cơn khát bằng rượu nho của chúng tôi.'

Trong cơn hiu quạnh của linh hồn mình, họ nói lên những lời ấy;

Nhưng nếu cơn hiu quạnh ấy sâu thẳm hơn, họ hẳn biết rằng tôi chỉ tìm kiếm bí mật của niềm vui và nỗi đau của họ.

Và tôi chỉ săn tìm bản ngã mênh mông của họ, cái đang bước đi phơi phới trên bầu trời.

Nhưng người săn cũng là kẻ bị săn.

Và nhiều mũi tên rời cây cung của tôi chỉ để tìm kiếm lòng ngực của chính tôi.

Và người bay bổng cũng là kẻ bò sát;

Và khi đôi cánh của tôi dang ra trong nắng, chiếc bóng chúng chiếu xuống mặt đất là con rùa.

Và tôi, người tin tưởng cũng là kẻ hoài nghi; vì tôi thường đặt ngón tay lên vết thương của mình để có được niềm tin lớn lao hơn vào các bạn và có được hiểu biết lớn lao hơn về các bạn.

Và chính trong niềm tin cùng hiểu biết ấy mà tôi nói,

Các bạn không bị giam trong thân xác cũng không bị nhốt trong nhà tù hay trên đồng ruộng.

Cái đích thực là các bạn thì đang ở cao hơn ngọn núi kia và phiêu bồng với gió.

Nó không phải là cái bò ra ngoài nắng để sưởi ấm hoặc đào hang trong bóng tối để được an toàn.

Mà là tự do, một tinh thần bao phủ mặt đất và chuyển động trong thinh không.

Nếu những lời này mơ hồ thì đừng tìm cách làm sáng tỏ nó.

Mơ hồ và mịt mù là khởi đầu của vạn vật nhưng không là chung cuộc của chúng.

Và tôi rất vui lòng được các bạn nhớ đến như một khởi đầu.

Cuộc sống và tất cả những gì sống được thụ thai trong mù sương chứ không trong pha lê.

Và ai biết pha lê hoàn toàn chỉ là mù sương trong hư hoại?

Ước gì các bạn nhớ lại điều này khi nhớ đến tôi:

Rằng cái dường như yếu đuối nhất và dao động nhất trong các bạn là cái mạnh mẽ nhất và kiên định nhất.

Chẳng phải hơi thở đã dựng thẳng lên và làm cứng cáp xương cốt của các bạn sao?

Và chẳng phải một giấc mộng không kẻ nào nhớ mình từng mơ đã xây lên thành phố của chúng ta và tạo thành mọi thứ trong đó sao?

Nếu có thể thấy nhịp lên xuống của hơi thở, các bạn sẽ thôi không nhìn mọi cái khác.

Và nếu có thể nghe tiếng thẳm thì của các giấc mộng, các bạn sẽ

không còn muốn nghe âm thanh nào khác.

Nhưng các bạn không thấy cũng chẳng nghe, và như thế là tốt.

Chiếc mạng che đôi mắt các bạn sẽ được vén lên bởi chính bàn tay đã dệt nó.

Và đất sét trét kín hai tai các bạn sẽ được chọc thủng bởi ngón tay đã nhào nặn nó.

Và các bạn sẽ thấy

Và các bạn sẽ nghe.

Thế nhưng các bạn chớ ân hận rằng mình từng bị mù hoặc hời tiếc rằng mình từng bị điếc.

Vì vào ngày đó các bạn sẽ biết những cứu cánh ẩn mật của mọi sự.

Và các bạn sẽ chúc phúc cho bóng tối cũng như cho ánh sáng.

Sau khi thốt ra những lời ấy, Almustafa nhìn chung quanh mình và thấy người điều khiển con tàu đang đứng bên tay lái, đưa mắt đăm đăm nhìn khi các cánh buồm căng khi chồn xa xăm.

Và ông nói:

Kiên nhẫn quá, kiên nhẫn quá, là thuyền trưởng của con tàu tôi.

Gió đã nổi và các cánh buồm đang xôn xao.

Ngay cả bánh lái cũng đang khấn nài phương hướng.

Nhưng thuyền trưởng vẫn trầm tĩnh chờ tôi im lặng.

Và đây, các thủy thủ của tôi, những người từng lắng nghe ca đoàn của biển cả mênh mông, họ cũng đang nhẫn nại lắng nghe tôi.

Lúc này họ chẳng phải chờ lâu thêm nữa.

Tôi đã sẵn sàng.

Con nước triều đã ra tới biển, và bà mẹ bao la thêm lần nữa ôm đứa con trai vào ngực.

Giã biệt các bạn, hỡi dân thành Orphalese.

Ngày này đang kết thúc.

Nó đang khép lại trên chúng ta như đóa hoa súng rũ cánh trên ngày mai của nó.

Những gì đã ban cho mình ở đây, chúng ta sẽ giữ,

Và nếu chưa đầy đủ, chúng ta sẽ tới với nhau thêm nữa, cùng chìa bàn tay ra trước kẻ cho.

Đừng quên rằng tôi sẽ trở lại với các bạn.

Ít nữa thôi, lòng khát khao của tôi sẽ gom cát bụi và bọt biển cho một thân xác khác.

Ít nữa thôi, nghỉ ngơi một chốc trong gió, và một phụ nữ khác sẽ sinh ra tôi.

Tạm biệt các bạn cùng tuổi thanh xuân của tôi đã trải qua với các bạn.

Chỉ mới hôm qua chúng ta gặp nhau trong giấc mộng.

Các bạn hát cho tôi trong nỗi cô đơn của tôi, và tôi xây tháp trên bầu trời bằng những khát khao của các bạn.

Nhưng lúc này giấc ngủ của chúng ta đã lẫn tránh và giấc mộng của

chúng ta đã trôi qua, và trời không còn rặng đông.

Ban trưa đang ở trên chúng ta, cơn ngái ngủ đã quá đủ cho một ngày, và chúng ta phải chia tay.

Nếu trong hoàng hôn của ký ức chúng ta gặp lại nhau lần nữa, sẽ thêm lần nữa cùng nhau nói, và các bạn sẽ hát cho tôi nghe bài ca sâu thẳm hơn.

Và nếu bàn tay của chúng ta gặp nhau trong một giấc mộng khác, chúng ta sẽ xây tháp khác trên bầu trời.

Nói như thế xong, ông ra hiệu cho thủy thủ, lập tức họ kéo neo, đẩy con tàu ra khỏi chỗ buộc dây và di chuyển về hướng đông.

Từ đám đông, vang lớn tiếng kêu như phát ra từ một buồng tim duy nhất, nó cất lên trong trời tờ mờ tối và lan ra biển khơi, như một tiếng kèn vĩ đại.

Chỉ một mình Almitra im lặng, dăm dăm nhìn theo cho tới khi con tàu khuất dạng trong sương mù.

Và khi hết thủy dân chúng đã tản mát, bà vẫn đứng một mình trên mặt con đê ngăn nước biển, trong lòng nhớ lại lời ông nói:

'Ít nữa thôi, nghỉ ngơi một chốc trong gió, và một phụ nữ khác sẽ sinh ra tôi.'

Hết.